

MsPo
v nových
priestoroch
str. 3

Počet
žiacov
na školách
str. 4

Behaj lesmi
v Štiavnických
vrchoch
str. 15

K uzatvoreniu žiarskej pôrodnice

V piatok 3. 11. 2023 sa konalo v Žiari nad Hronom stretnutie primátorov piatich miest k rozhodnutiu uzatvoriť pôrodnicu v žiarskej nemocnici.

Vyhlasenie primátorov miest Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica, Kremnica, Žarnovica a Nová Baňa k plánovanému uzatvoreniu gynekologicko-pôrodnického oddelenia nemocnice v Žiari nad Hronom: „My, dolu podpísaní primátori miest Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica, Kremnica, Žarnovica a Nová Baňa protestujeme proti rozhodnutiu spoločnosti Agel,

Primátorka mesta na stretnutí primátorov FOTO ARCHÍV ZH

33.str.

Výberové konanie

Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie č.1, Banská Štiavnica, zastúpené primátorkou mesta Mgr. Nadeždou Babiakovou vyhlasuje výberové konanie na obsadenie miesta **riaditeľa/riaditeľky Centra voľného času**, Ul. L. Svobodu 40, 969 01 Banská Štiavnica. Bližšie informácie pre uchádzačov: <https://www.banskastiavnica.sk/vyberove-konanie-na-riaditela-ku-centra-volneho-casu/> Prihlášku do výberového konania spolu s požadovanými dokladmi je potrebné doručiť osobne v zalepenej obálke do podateľne Mestského úradu v Banskej Štiavnici alebo doporučenou poštou na adresu: MsÚ, Radničné nám. č.1, 969 24, Banská Štiavnica, v zalepenej obálke označenej heslom Neotvárať – výberové konanie – riaditeľ CVČ, v termíne **do 27. novembra 2023, do 13.00 hod.** (rozhoduje dátum podania k tomuto času, alebo dátum podania na poštovej pečiatke). Uchádzači, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady, ďalšie požadované predpoklady a predložia v určenom termíne všetky požadované doklady a prílohy, budú na výberové konanie pozvaní písomne, najmenej 7 kalendárnych dní pred jeho konaním.

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Komunitné centrum Šobov bude fungovať ďalších 6 rokov v rámci národného projektu Spolu pre komunitu

Komunitné centrum Šobov dlhodobo napomáha ku skvalitňovaniu života marginalizovanej rómskej komunity na Šobove.

Preto sa primátorka mesta Banská Štiavnica Nadežda Babiaková rozhodla, že mesto Banská Štiavnica sa zapojí do národného projektu Terénna sociálna práca a komunitné centrá („Spolu pre komunitu“), ktorý je realizovaný prostredníctvom Implementačnej agentúry Ministerstva práce,

sociálnych vecí a rodiny SR. V rámci prvého hodnotiaceho kola bola žiadosť mesta schválená. Projekt kontinuálne nadväzuje na predchádzajúci projekt Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. V rámci projektu budú financované personálne výdavky na 3 zamestnancov komunitného centra. Projekt svojimi aktivitami prispieva k zmierneniu dopadov chudoby a sociálneho vylúčenia na život ľudí, ktorí majú obmedzený prístup ku zdrojom a službám majoritnej spoločnosti. Komunitné

centrum Šobov bude naďalej fungovať v nezmenenom režime v pracovných dňoch od 8.00 hod. do 16.00 h Projekt zabezpečuje individualizované poskytovanie podpory osobám pri riešení zložitých životných situácií a aktivizáciu osôb ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, so zámerom zlepšenia ich sociálneho začlenenia. Komunitné centrum Šobov, Šobov 7, Banská Štiavnica, 969 01. Kontakt: kcb.stiavnica@gmail.com, +421 905 780 026

Kamila Gallová, MsÚ

INZERCIA

VÝMENNÍK

nepárna streda, 15.00- 16.00 h

Miesto: Kultúrne centrum,
Kammerhofská č. 1, Banská Štiavnica

Kontakt: 045/6949651

STAVMAT BŠ

STAVEBNINY

STAVMAT Banská Štiavnica, s.r.o.

Predajňa stavebnín
Horná Huta 42
tel.: 0918 624 835

Otváracie hodiny
po - pia: 7:00 - 15:30 hod.
so: 7:30 - 11:30 hod.

KAŽDÚ SOBOTU ZĽAVA 10%

z programu
primátorky**30.10.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie s generálnym riaditeľom Ing. Jánom Marhefkom - Lesy SR, š.p., Banská Bystrica.
- VIO-TV.
- **31.10.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Výberové konanie na obsadenie funkcie výkonného riaditeľa Oblastnej organizácie cestovného ruchu Región Banská Štiavnica.
- Pracovné rokovanie so zástupcami spoločnosti Respect Slovakia, s.r.o., k poisteniu majetku.
- **2.11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pamiatka zosnulých – ekumenická pobožnosť, spomienka na zosnulých občanov nášho mesta.
- **3.11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k zachovaniu žiarskej pôrodnice v Žiari nad Hronom.
- **6.11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Riešenie havárie na vodovode Jergišťoľňa.
- Pracovné rokovanie so zástupcami ÚPSVaR k zamestnávaniu uchádzačov o zamestnanie dlhodobovo evidovaných.
- Pracovné rokovanie so zástupcami HaZZ a StVS, a.s., k riešeniu protipožiarnych opatrení a zásobovaniu vodou pre účely likvidácie požiarov.
- Pracovné rokovanie s predsedom HBÚ Ing. Erichom Veselým.
- Redakčná rada ŠN.

Štiavničania, Štiavnica, médiá a súvzťažnosti

V predchádzajúcich dňoch ešte stále rezonovala situácia v záležitosti odstraňovania následkov požiaru v historickom centre nášho mesta dňa 18.3.2023.

Okrem toho zvlášť sympatické bolo ubezpečenie našej primátorky Mgr. Nadeždy Babiakovej vo viacerých médiách, že spraví všetko preto, aby nový parlament a vláda SR spravili všetko preto, aby naše mesto dostalo neminuté eurofondy z Plánu obnovy. Hegerova, ako aj Ódorova vláda totiž neposlala podklady na Európsku úniu, hoci pôda pre túto transakciu bola pripravená, čo zdôraznil taktiež viac razy v médiách banskoštiavnický rodák a europoslanc Robert Hajšel. Viac razy v médiách rezonovala problematika

umiestnenia pamätníka na Sitne venovaného slovenským značkárom turistických chodníkov. Vyvrcholilo to dňa 4.10.2023 v obsiahlej reportáži „Rádio víkend“ v Rádiu Slovensko medzi 9.05 -10.00 h, kde dominovali nielen pol druhu storočné tradície značkovania turistických chodníkov v našom regióne, ale aj podobná výnimočná tradícia viažúca sa ku mimoriadne úspešnej histórii organizovania turistiky. Z osobností, ktoré púťali pozornosť slovenských médií spomeniem aspoň Mateja Kornela Hella, ktorý zomrel 4.11.1743. Bol to hlavný bankský strojmajster v banskoštiavnickom revíre, ktorý započal éru svetoznámych vynálezov a konštruktérov. Spomienka na neho bola 4.11. v Rádiu Lumen o 7.00 h.

Ján Novák

Pamätník na Sitne FOTO ARCHÍV RM

Halloweenske strašidlá prišli strašiť aj do komunitného centra na Šobove

Pracovníčky Komunitného centra Šobov pripravili pre deti z lokality Šobov počas jesenných prázdnin Halloweensku zábavu.

Priestory komunitného centra spolu s deťmi vyzdobili balónmi a tekvicami, pripravili masky a strašidelné škrabošky. Deti sa veľmi tešili na vtipné a záhadné úlohy, súťaže, rébusy a kvízy, ktoré pre nich pripravili pracovníčky KC. Súťažili o najoriginálnejšiu masku a kostým. Strašidielka malé aj veľké, všetci boli odmenení maličkosťami.

KC Šobov

Súťaž o najoriginálnejšiu masku FOTO ARCHÍV KC ŠOBOV BŠ

z programu
primátorky**7.11.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- VIO TV.
- Pracovné rokovanie k autobusovej doprave a majetkovoprávnemu usporiadaniu majetku mesta.
- **8.11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Príprava návrhu rozpočtu na rok 2024.
- Pracovné rokovanie so zástupcami Fakulty architektúry TU Bratislava.
- **9.11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účast na zasadnutí Asociácie horských sídiel Slovenska.
- **10.11.**
- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie k požiadavkám na posilnenie hasičskej techniky.

Viera Lauková

Ponuka

Základná škola Jozefa Kollára ponúka priestory jedálne na konanie spoločenských udalostí, osláv, večierkov a pod. Kontakty: 0904 523 872, 0911 875 772.

ZŠ J. Kollára

K uzatvoreniu žiarskej pôrodnice

Š1.str. *prevádzkovateľa Nemocnice Agel Žiar nad Hronom, pozastaviť činnosť gynekologicko-pôrodnického oddelenia tejto nemocnice od 16.12. na tri mesiace.*

Tento krok vnímame ako veľké riziko pre celú spádovú oblasť okresov Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica, Žarnovica, ktoré patria pod pôsobnosť nemocnice v Žiari nad Hronom.

Myslíme si, že kritická situácia so zabezpečením kvalifikovaného lekárskeho či zdravotníckeho personálu nemá byť riešená uzatvorením oddelenia, ale aktívnym vyhľadávaním a motivovaním lekárov a zdravotníkov pôsobiť v nemocnici v Žiari nad Hronom.

Problém s personálom riešia takmer všetky nemocnice na Slovensku. Ako primátori piatich miest spomínaných troch okresov sme presvedčení, že poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti na základe zmluvného vzťahu s Banskobystrickým samosprávnym krajom, ktorým je aktuálne spoločnosť Agel, sa má snažiť zdravotnú starostlivosť poskytovať, nie obmedzovať.

Argumenty, že pacientky a rodičky môžu využiť služby nemocníc vo Zvolene a v Leviciach pokladáme za nedostatočné. Vážne sa obávame, že obyvateľom regiónu sa zníži dostupnosť garantovanej zdravotnej starostlivosti. Väčšia vzdialenosť do uvedených

nemocníc zvyšuje riziko poskytnutia zdravotnej starostlivosti najmä pre pacientky so spontánnymi pôrodnami.

Pripomíname, že keď bývalý prevádzkovateľ nemocnice, spoločnosť Svet zdravia, rušil v roku 2016 činnosť pôrodnice v nemocnici v Banskej Štiavnici, argumentoval, že rodičky z jej spádovej oblasti dostanú adekvátnu zdravotnú starostlivosť práve v nemocnici v Žiari nad Hronom.

Obávame sa, že dočasné uzatvorenie gynekologicko-pôrodnického oddelenia v žiarskej nemocnici bude mať za následok prerušenie kontinuity poskytovania služieb na tomto oddelení a bude viesť k jeho definitívnemu zániku.

V tomto roku ubehlo presne 60 rokov od založenia gynekologicko-pôrodnického oddelenia v žiarskej nemocnici. Pod vedením prvého primára MUDr. Jána Straku, ako aj jeho nasledovníkov, sa žiarska nemocnica v oblasti starostlivosti o ženu a novorodencov dostala na špičku v rámci vtedajšej ČSSR a viedla štatistiku s najnižším počtom úmrtí novorodencov. O to smutnejšie vnímame, že prevádzkovateľ, ktorý len nedávno prevzal správu nemocnice, sa rozhodol k takémuto závažnému a riskantnému kroku, ako je uzatvorenie spomínaného oddelenia.

Vyzývame preto spoločnosť Agel, aby prehodnotila rozhodnutie obmedziť

prevádzku gynekologicko-pôrodnického oddelenia. Taktiež ju vyzývame, aby sa začala vážne a intenzívne zameriavať na požadované personálne zabezpečenie oddelenia a tým pádom stabilizovala jeho riadnu činnosť.

Gynekologicko-pôrodnické oddelenie nemocnice v Žiari nad Hronom malo dlhoročne veľmi dobré renomé, z ktorého ťažili aj iné oddelenia nemocnice. Sme presvedčení, že pri adekvátnej snahe sa aj novému prevádzkovateľovi podarí stabilizovať personálne kapacity oddelenia tak, aby mohlo riadne fungovať a poskytovať zdravotnícku starostlivosť pre takmer 100 tisíc ľudí troch okresov. Žiadame súčasné vedenie Ministerstva zdravotníctva SR, aby bezodkladne pristúpilo k prehodnoteniu a úprave vyhlášky optimalizácie siete nemocníc a stanovilo taký počet pôrodov, aby bola zachovaná dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov jednotlivých regiónov.“

Peter Antal,
primátor Žiaru nad Hronom
Nadežda Babiaková,
primátorka Banskej Štiavnice
Alena Kazimírová,
primátorka Žarnovice
Branislav Jačud,
primátor Novej Bane
Martin Novodomec,
primátor Kremnice

Nové sídlo mestskej polície

V dôsledku rekonštrukcie radnice, kde sídlila Mestská polícia (ďalej MsPo) Banská Štiavnica sa MsPo mesta Banská Štiavnica dočasne presťahovala na Nám. sv. Trojice č. 15 do žltého bytového domu na prízemí.

Samotné presťahovanie do dočasných priestorov neovplyvnilo činnosť mestskej polície. Mestská polícia Banská Štiavnica aj naďalej plní svoje pracovné povinnosti vyplývajúce zo zákona a tiež plní pokyny a úlohy primátorky mesta a náčelníka MsPo.

Činnosť MsPo nie je 24-hodinová, čo nedovoľuje personálne obsadenie, a preto je dôležité občanom a návštevníkom mesta Banská Štiavnica pripomenúť, že v prípade nedostupnosti mestskej polície je potrebné kontaktovať OO PZ v Banskej Štiavnici.

Hlavné telefónne číslo MsPo ostáva nezmenené: 159.

Zákaz parkovania na chodníkoch

K zákazu parkovania na chodníku, ktorý platí od 1. 10. 2023, Mestská polícia Banská Štiavnica do dnešného dňa pristupovala výlučne upozorňovaním vodičov, ktorí spáchali daný priestupok, formou buď osobným dohovorom na danom mieste a tiež rozdávaním tlačív na motorové vozidlá, ktoré parkovali na chodníku.

Samotné tlačivo obsahuje kompletné znenie zákona, čoho sa vodiči daných motorových vozidiel dopustili.

V meste Banská Štiavnica disponujeme viacerými ulicami, kde motorové vozidlá doposiaľ parkovali na chodníku. Ide o veľa parkovacích miest, o ktoré mesto Banská Štiavnica prišlo v dôsledku prijatia tohto zákona.

V daných miestach je potrebné doplniť dopravné značenia, ktorých osadenie je v procese.

Po doplnení dopravných značení MsPo Banská Štiavnica pristúpi k zvýšenej kontrolnej činnosti na miestach, kde dochádza k parkovaniu na chodníkoch a tým porušovaniu zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Michal Kminiak,
zástupca náčelníka MsPo

Výzva

- ošetrovanie a úprava drevín

Na základe vykonanej kontroly miestnych komunikácií, ako aj podnetov od občanov a poslancov mesta Banská Štiavnica, týmto vyzývame všetkých vlastníkov pozemkov na ošetrovanie (opílenie konárov) rastúcich v blízkosti komunikácií, resp. ponad miestne príjazdové komunikácie a chodníky pre peších tak, aby boli tieto priestory bezpečné, priechodné a v súlade s ochranným pásmom cestnej komunikácie vyplývajúceho zo zákona č.135/1961 Zb. Zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon). Rovnako tak podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a podľa §47 ods.2 vlastník, správca alebo nájomca pozemku, na ktorom sa drevo nachádza, je povinný sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať, čo znamená, že aj dreviny, ktoré zasahujú nad pozemky susedov a môžu spôsobiť ohrozenie zdravia a bezpečnosti, prípadne poškodzovanie majetku, je potrebné pravidelne ošetrovať a udržiavať. Ošetrovanie (opílenie konárov) drevín vás vyzývame uskutočniť najneskôr **do 15. decembra 2023**. V prípade akýchkoľvek otázok a nejasností týkajúcich sa opílovania drevín sa môžete obrátiť na RNDr. Zuzanu Šuškovú, MsÚ, odd. RRA MV a odd. výst. ÚP a ŽP prostredníctvom emailu: zuzana.suskova@banskastiavnica.sk alebo na tel. č.: 0907 831 959, 0905 377 652.

MsÚ

Oznámenie

Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica, pracovisko Banská Štiavnica.

S poukazom na stav a vývoj verejných financií a z toho vyplývajúcich úsporných opatrení, na základe príkazu generálneho riaditeľa Pamiatkového úradu SR, budú zamestnanci Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica, pracovisko Banská Štiavnica, každý piatok v období **od 16. októbra 2023 do 31. marca 2024**, vykonávať prácu z domu.

Stránkové dni a hodiny ostávajú v platnosti:

pondelok: 8.00 – 12.00 h,
13.00 – 16.00 h,
streda: 8.00 – 12.00 h,
13.00 – 16.00 h

Viera Göndöčová, vedúca pracoviska Banská Štiavnica

Seniori

v MŠ 1. mája

26.10.2023 je pre našich členov výnimočný, lebo v rámci mesiaca úcty k starším nám deti z MŠ 1. mája pripravili vystúpenie. A môžeme povedať, že malí permoníci, baníci aj Nácko s Lénou boli úžasní. Recitovali, tancovali aj vtipy rozprávali. Spríjemnili seniorom jeseň života a rozveselili ich, začo im veľmi ďakujeme. Za odmenu sme im pripravili darčeky, veľký nástenný kalendár JDS, knižku k dopravnej výchove, pexeso aj trochu sladkostí.

Na harmonike hrala pani učiteľka Mgr. Ivana Cimová, s deťmi tancovala pani zástupkyňa Bc. Katarína Kútňiková a krúžok Permoník vedie Michaela Zacharová. Pani učiteľky navcili fantastický program, je radosť mať v škôlke také šikulky.

Sme veľmi radi, že sme s pani riaditeľkou Mgr. Alexandrou Bókovou dohodli spoluprácu a tešíme sa na ďalšie spoločné akcie.

Po vystúpení predsedkyňa RNDr. Eva Šestáková odovzdala vyznamenania JDS II. stupňa udelené KO JDS v B. Bystrici pani Jančulovej a Šestákovéj a III. st. udelené OO JDS B. Štiavnica pani Judite Šorekovej a Márii Benkovej a Dr. Jánovi Novákovi z MsO JDS B. Štiavnica. Okrem toho bolo udelených 13 ďakovných listov za reprezentáciu a aktívnu spoluprácu. Bez ich nasadenia a usilovnej práce by sme nedosiahli také výnimočné úspechy, nesmierne si vážime ich prácu a tešíme sa z ich výsledkov. Na záver boli ocenení členovia pozvaní na slávnostný obed do Domova života.

Ďakujeme za krásny príjemný deň v škôlke deťom i pani učiteľkám.

**Eva Šestáková, predsedkyňa
ZO JDS Štiavnické Bane**

Oznam

Slovenský zväz telesne postihnutých v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že úradné hodiny v kancelárii budú iba v stredu 8.00 – 12.00 h až do odvolania z prevádzkových dôvodov. Informácie o činnosti alebo členstve v organizácii môžete získať na tel. čísle: 045 / 692 08 75 počas pracovných hodín alebo v Štiavnických novinách a vo výveske na Krížovatke.

Výbor ZO SZTP

Počet detí a žiakov na školách

V mesiaci september-október Mesto Banská Štiavnica spracovalo výsledky o počte detí materských škôl, žiakov základných škôl, žiakov základnej umeleckej školy a školských zariadení,

ktorí v školskom roku 2023/24 navštevujú školy a školské zariadenia na území mesta, nakoľko musí zo zákona zabezpečiť ich financovanie bez rozdielu, či ide o verejné, cirkevné, alebo súkromné školy. Zdrojom tohto financovania je rozpočet Mesta, do ktorého na tento účel plynie výnos dane z príjmov fyzických osôb.

dielu, či sú štátne, cirkevné alebo súkromné. Všetkým týmto školám sa poskytujú finančné prostriedky na originálne kompetencie – to zn. mzdové a prevádzkové náklady v školských jedálňach, na školské kluby detí, základnú umeleckú školu, centrá voľného času.

Všetkým materským školám uvedeným v tabuľke sa pridávajú finančné prostriedky v rovnakej výške, a to z celkového balíka prepočítaných finančných prostriedkov na prevádzku MŠ (mzdy zamestnancov + prevádzkové náklady materskej školy), a to každý mesiac 1/12 z celkovej sumy.

školy na stanovenie normatívneho príspevku zo štátneho rozpočtu základnej škole, teda príspevku na mzdy a odvody pedagógov a prevádzkové náklady (energie) výchovno-vzdelávacieho procesu v základnej škole, a to podľa počtu žiakov k 15. septembru, ale aj iných faktorov, ako je veľkosť školy, teplotné pásmo, počet, ale aj zaradenia zamestnancov školy do platových a pracovných tried, ich príplatky za výkon špecializovaných činností a pod.

Zo štátneho rozpočtu sa takto financujú mzdové a prevádzkové náklady základných (aj stredných)

1. Údaj o počte detí a žiakov škôl, ktoré budú financované z výnosu podielových daní pridelených mestu Banská Štiavnica:

Škola	Zriaďovateľ	Počet žiakov ZŠ - stravníci	Počet žiakov v školskom klube detí	Počet detí v materskej škole	Počet študentov SOŠ - stravníci do 15 rokov	Počet klientov centra voľného času	ZUŠ
ZŠ J.Horáka	Mesto B.Štiavnica	363	117	-	-	-	-
ZŠ J.Kollára	Mesto B.Štiavnica	176	63	-	-	-	-
Katolícka spojená škola sv.Fr.Assiského	Rímskokat. cirkev, Biskupstvo B.Bystrica	173	72	78	16	170	-
Súkromná ZŠ MŠ Guliver	Guliver, n.o., Dolná 5, B.Štiavnica	134	64	70	-	-	-
Súkromná ZŠ Bakomí	Bakomí, o.z., Pod Červenou studňou 22	122	62	-	-	-	-
MŠ 1.mája	Mesto B.Štiavnica	-	-	154	-	-	-
MŠ Bratská	Mesto B.Štiavnica	-	-	100	-	-	-
MŠ Mierová	Mesto B.Štiavnica	-	-	21	-	-	-
Súkromná MŠ Nezábudka	Permona, J.Jeseniského, B.Štiavnica	-	-	37	-	-	-
CVČ	Mesto B.Štiavnica	-	-	-	-	352	-
Sumár		968	378	460	15		476

Pozn: Tabuľka v sumáre ukazuje počty detí v materských školách a žiakov v základných školách a školských zariadeniach, ktoré sú financované z výnosu podielových daní Mesta Banská Štiavnica – v rovnakej finančnej výške bez roz-

2. Ďalej boli spracované údaje pre ministerstvo školstva za základné školy - tento údaj poznáme ako prenesený výkon štátnej správy - EDUZBER a znamená zisťovanie a odoslanie údajov ministerstvu školstva o počte žiakov základnej

škôl bez rozdielu zriaďovateľa (teda aj cirkevné a súkromné).

V škol. roku 2023/24 je opäť najvyšší počet žiakov v ZŠ Jozefa Horáka, materskou školou s najvyšším počtom detí ostáva naďalej MŠ 1. mája.

Viera Ebert

Odhalenie pomníka značkárom turistických trás na Sitne

V roku 2023 si turistická verejnosť pripomína 150. výročie založenia prvej turistickej organizácie na území dnešného Slovenska (Uhorský karpatský spolok).

Jeho Sitnianska sekcia roku 1874 vyznačovala v Štiavnických vrchoch prvý turistický chodník. Dnes v tejto verejnoprospešnej činnosti pokračujú značkári klubu slovenských turistov, a práve týmto pomníkom vzdávame úctu práci mnohých generácií dobrovoľných

značkárov turistických trás. Monumentálny pomník na vrchole legendárneho Sitna bol slávnostne odhalený 25. októbra 2023 za účasti turistov z celého Slovenska. Realizáciu pomníka zabezpečil Klub slovenských turistov s podporou Ministerstva obrany Slovenskej republiky, CHKO Štiavnické vrchy, firmou Mirador Banská Štiavnica p. Svetlík a firmou p. Bajnok Banská Štiavnica. Pomník zrealizoval Mgr. Art. Peter Meszároš.

**Róbert Melcer, predseda KST
Dr. Téryho, Banská Štiavnica**

Október - mesiac úcty k starším

V stredu 25. 10. 2023 Mesto Banská Štiavnica usporiadalo k mesiacu úcty k starším podujatie, aby si uctilo všetkých tých, ktorí pre naše mesto svojou statočnou prácou boli prínosom a prispeli k jeho rozvoju.

Podujatie otvorila Jarmila Simonidesová. Pani primátorka Mgr. Nadežda Babiaková vystúpila so svojím prejavom, ktorý chytil za srdcia, potešil a dojal všetkých prítomných. O kultúrno-spoločenský program a o dobrú náladu všetkým seniorom z nášho mesta sa postarali básňou Mgr. Mária Petrová, s hudobným program potešili žiaci ZUŠ pod vedením p. riaditeľky Mgr. Ireny Chovanovej, na klavíri doprevádzala PaedDr. Petra Weisová, na husliach Mgr. Juraj Janiczek, DiS. art., detičky zo súboru „Permoník“ z MŠ na ul. 1. mája deňuškou a babičkám pripravili pod vedením p. riaditeľky Mgr. Alexandry Bókovej pestré hudobno-taneč-

Vystúpenie žiakov ZUŠ v BŠ FOTO MICHAL KRÍŽ

né pásmo s baníckou tematikou, vystúpili detičky súboru „Čistinka“ z MŠ Bratská pod vedením p. riaditeľky Mgr. Andrey Paukovej, ako i tanečná skupina Aplausse z CVČ, ktorá všetkým rozprúdila krv v žilách, a na záver do tanca hrali a spievali RDS (Radjansky, Debnár, Šemoda).

Pre pozvaných seniorov bola pripravená milá sladká pozornosť a treba vyzdvihnúť fakt, že samospráva mesta ani v tento veľmi náročný a turbulentný rok nezabudla na našich seniorov. Za všetkých seniorov patrí povedať jedno veľké Ďakujeme!

Michal Kríž

Pamiatka zosnulých

Vo štvrtok 2. 11. 2023 Mesto Banská Štiavnica usporiadalo v spolupráci s rímskokatolíckou Farnosťou Banská Štiavnica a Cirkevným zborom Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Banská Štiavnica v Dome smútku Frauenberg (Kostol Panny Márie Snežnej) spomienku na našich najdrahších, ktorí nás navždy opustili.

Svojím životom a prácou, získali si trvalé miesto v srdciach i myšliach všetkých nás, ktorí sme ich milovali...

Primátorka mesta Mgr. Nadežda Babiaková si uctila pamiatku občanov nášho mesta, čo vyjadrila vrúcnymi slovami vo svojom príhovore. Báseň predniesla Mgr. Mária Petrová. Tých, ktorí nás v uplynulom období opustili, prečítali zo Zboru pre občianske záležitosti Jarmila Simonidesová a matricárka Mgr. Miroslava Celderová. Podujatia sa zúčastnili aj evanjelický zborový farár Mgr. Daniel Gdovin, z hontianskeho seniorátu

Zapálenie srdca za všetkých zosnulých FOTO MICHAL KRÍŽ

západného dištriktu ECAV na Slovensku v Banskej Štiavnici a kaplán rímskokatolíckej cirkvi Farnosti Banská Štiavnica Mgr. Dominik Kučera, ktorí pri tejto príležitosti si pripomenuli pamiatku všetkých zosnulých ekumenickou pobožnosťou a modlitbami.

Vrelou spomienkou na zosnulých, ktorí nás opustili koncom minulého roka a v tomto roku sme si uctili ich pamiatku zapálením veľkého srdca z kahancov. Nech odpočívajú v pokoji!

Michal Kríž

kam v BŠ
a okolí?

9. a 23. 11. Archanjel jam session, Archanjel cafe bar, Radničné nám. 12, BŠ, 20.00

10. 11. Le Payaco + Bez ladu a skladu, Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 20.00

10. 11. Kurz varenia podľa tradičných receptov Hontu, Terasa u Blaškov, Počúvadlianske Jazero 75, BŠ, 17.00 – 20.00

11. 11. Celoslovenské stretnutie otužilcov, Dolnohodušský tajch, obec Hodruša – Hámre, 11.00

15. 11. Koncert: Slovenské ľudové kráľovstvo, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 15.00 – 16.00

17. 11. Predvianočná burza oblečenia, kníh a vianočných ozdôb, Kultúrny dom v obci Podhorie, 10.00 – 12.00

24. 11. Tvorivá dielňa „Adventný veniec“, Kultúrny dom v obci Podhorie, 16.00

24. 11. Besedy: Vedatour S4E2, Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 18.30

25. 11.0 Koncert: Nina Rosa, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 19.00

25. 11. DJ Vec on the Mic, Art Cafe, Akademická 2, BŠ, 20.00

26. 11. Divadelné predstavenie pre deti: Bojko a Zmrzlinka, Kultúrne centrum, Kammerhofská 1, BŠ, 16.00

Zmena programu vyhradená!

Otužovanie v tajchoch

Štiavnické tajchy sú otužilcami vyhľadávané celoročne. Pravidelne sa sem chodia otužovať hlavne tri veselé skupiny otužilcov: Jašterice zo Štiavnice, Piargske ľudové medvede a Žiarske ľudové medvede. Pod týmito názvami ich nájdete aj na sociálnych sieťach, kde ich môžete kontaktovať. Všetky sú otvorené novým členom a radi vám so začiatkami pomôžu a všetko vysvetlia.

Najčastejšie otužilci navštevujú azúrovo sfarbený tajch Veľká Vodárenská, tajch s dreveným mólom Klinger, legendárne Počúvadlo, tajchy v obci Štiavnické Bane a Hodrušské tajchy. Vstup do tajchov je na vlastné riziko.

OOCR Región Banská Štiavnica

myšlienka
dňa

„Budúcnosť náleží tým, ktorí veria v krásu svojich snov.“

Eleanor Roosevelt

Ďakujeme

všetkým, ktorí pomáhajú...

V súvislosti s požiarom, ktorý zasiahol naše mesto 18.3.2023 zriadilo Mesto Banská Štiavnica transparentný účet na účely dobrovoľnej zbierky s názvom Odstraňovanie následkov ničivého požiaru v Banskej Štiavnici.

Touto cestou by sme sa veľmi radi poďakovali všetkým, ktorí prispeli akoukoľvek sumou. Vyzbierané finančné prostriedky budú postupne rozdelené na pokrytie nákladov súvisiacich so zneškodňovaním a následným odstraňovaním následkov požiaru. Doteraz do zbierky prispelo mnoho jednotlivcov – obyvateľov, návštevníkov, milovníkov Banskej Štiavnice, radi by sme sa osobitne poďakovali všetkým tým, ktorí doteraz prispeli, a to predovšetkým Česká mincovna SK, s. r. o., ako aj mestám, organizáciám, firmám a jednotlivcom. V mesiaci október bolo z účtu vyplatených 12 600EUR pre DHZ, ktoré sa značným spôsobom podieľali na zneškodňovaní požiaru a následne odstraňovaní jeho priamych následkov na základe prijatého Uznesenia č.110/2023 na MsZ zo dňa 23.8.2023.

Stav finančných prostriedkov na účte k 31.10.2023: 262 219,49€. Dobrovoľná zbierka je ešte stále otvorená a kto má záujem, môže prispieť na číslo účtu:

SK54 0200 0000 0047 6069 8059

Ďakujeme!

MsÚ

12. medzinárodný seminár poľovníckych trubačov

Vítame Vás, vítame Vás, skutočne srdečne vítame Vás...

Týmto poľovníckym signálom sme opäť po 8. rokoch privítali na pôde Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici celkovo 150 účastníkov, z toho 114 mladých trubačov, 12 lektorov, 9 riaditeľov a 15 sprevádzajúcich osôb z lesníckych škôl z Písku, Trutnova, Žlutic, Křivoklátu, Šluknova, Hranic nad Moravou, Prešova, Liptovského Hrádku a Banskej Štiavnice. Dôvodom ich návštevy bol 12. medzinárodný študentský seminár poľovníckych trubačov spojený s tradičným stretnutím riaditeľov lesníckych škôl, ktorých spojila láska k poľovníckej hudbe i tradíciám. Počas 3 dní (20.-22.10.) účastníci absolvovali bohatý program s nezabudnuteľnými zážitkami, no predovšetkým sa venovali praktickej poľovníckej hudbe a nácviku oficiálnych slovenských a českých poľovníckych signálov. Na odborné vzdelávanie dohliadali kvalifikovaní lektori z Klubu trubačů ČMMJ z Prahy a z Klubu trubačov SR, vrátane jeho predsedu Jakuba Badru – absolventa našej školy. Popri vzdelávaní mali účastníci možnosť absolvovať prehliadku kaštiela vo Svätom Antone a zabaviť sa na spoločenskom večierku. Kým sa študenti vzdelávali, riaditelia rokovali

Vystúpenie poľovníckych trubačov v KC FOTO ARCHÍV AUTORA

a vymieňali si nápady a skúsenosti. Seminár vyvrcholil v nedeľu nádherným koncertom všetkých zúčastnených trubačov v kultúrnom centre mesta. Po slávnostnom príhovore riaditeľa SOŠ lesníckej Ing. Miroslava Ďuroviča a vedúcej školského úradu PaedDr. Viery Ebert, odznali slovenské a české poľovnícke signály a fanfáry trubačov z jednotlivých škôl. Žiaci našej školy (Sluková, Miškovová, Berenčiová, Šebeňa, Machil, Plenta, Škraban) sa predstavili ako prví skladbou „Zdravica školy“, od Jozefa Králíka, ktorú okrem toho, že ju zahrli, aj zaspievali. Mnohí ani netušili, že naša škola má vlastnú skladbu s textom: V horách Štiavnických vrchov skrytá, svojou slávou veky prekvitá. Je najstaršia! Je najkrajšia! Lesnícka škola, Lesu zdar!

Súčastou koncertu bol aj ceremoniál prijímania nových trubačov. Ide o sadu skladieb, textov a rituálov, ktoré sa používajú pri ceremoniáloch prijímania nováčikov medzi poľovníkov, trubačov alebo lovcov ulovenej zveri. Ide o slávnostný akt, ktorý zažijú účastníci len raz za život.

Tento seminár bol pre nás, ako aj mesto, veľkou výzvou, ale aj zážitkom a prínosom. Bol to sviatok poľovníckej hudby, ktorý stiera hranice a spája generácie. Mladí sa učia, starší spomínajú a všetci prežívajú nové zážitky, pri ktorých je zvláštne puto spolupatričnosti. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto nádherného podujatia, ktorý sa presunie do Českej republiky na Českú lesnícku akadémiu v Trutnove.

Ivana Šimková

Záhrada dostala nový vzhľad

Cieľom Zariadenia sociálnych služieb Domov Márie v Banskej Štiavnici je vytvárať také podmienky, aby sa prijímatelia sociálnej služby cítili u nás ako doma a získali nový zmysel života.

V Domove Márie na Špitálskej ulici sme sa spoločne rozhodli vdýchnuť našej záhrade nový život a krajší vzhľad. So zaujímavým nápadom prišiel pán Milan, ktorý chcel záhradu zveľadiť, postarať sa o trávnik a ekologicky pestovať drobné ovocie a zeleninu. Tento zámer sa nám podarilo zrealizovať vďaka finančnej podpore Nadácie SPP, za čo veľmi pekne ďakujeme. Všetci spoločne sme vysadili do vyvýšených

záhonov kvety, paradajky a drobné ovocie, ktoré sme zalievali dažďovou vodou zachytenou v zbernej nádobe. Pomocou zakúpenej AKU kosačky sa klienti spoločne postarali o zveľadenie a pravidelnú úpravu trávniku. V záhrade sme umiestnili aj záhradný kompostér, vďaka ktorému sa klienti naučili, ako deliť odpad a ako správne funguje kompostovanie. Substrát, ktorý v ňom vznikne, využijeme do záhonov na budúci rok.

Sme radi, že sa nám spoločne podarilo vytvoriť záhradu, v ktorej si každý nájde svoj vysnívaný priestor, všetci spoločne sa tu môžeme stretávať a nielen „pracovať“, ale aj príjemne oddychovať.

Klienti Domova Márie

Pani Eva otestovala novú kosačku FOTO ARCHÍV DM BŠ

Rezidenčné pobyty Trojica Air

Slovo má... Magali Boursier.

V Banskej Štiavnici pôsobia prekladateľky a prekladatelia, ktorí tu trávajú štipendijný pobyt a pracujú na preklade diel slovenských autoriek a autorov do cudzích jazykov. Rezidenčné pobyty Trojica Air v tomto roku realizuje Slovenské literárne centrum v spolupráci s Mestom Banská Štiavnica, a preto by sme radi predstavili a prezentovali tento spoločný projekt. V októbri na mesačný rezidenčný pobyt nastúpila Magali Boursier (16. 10. - 15. 11.), ktorá prekladá knihu Marie Modrovich - Rozhovor s členkou kultu. Položili sme jej 5 otázok:

1. Aj keď je prekladanie literárneho diela práca určite zaujímavá a kreatívna, zažívate pri prekladaní textu iritujúce alebo stresujúce situácie?

M. B.: Pri tomto preklade som doteraz nemala žiaden stres. Skôr ma začína „trápiť“ to, že francúzsky vydavateľ má vážny záujem o vydanie môjho prekladu! Je to pre mňa veľký krok dopredu a určite aj veľká výzva. Doteraz som prekladala prevažne ukážky literárnych textov zo slovenčiny do francúzštiny, ako aj životopis Milana Rastislava Štefánika, ktorý vyšiel na Slovensku vo francúzskom preklade. Takže toto by bolo prvé vydanie môjho prekladu vo Francúzsku.

V najbližšom čase budem ale musieť riešiť preklad názvu knihy. Bude to dosť tvrdý „oriešok“. Koniec koncov, nebude to také ľahké ako som si na začiatku myslela, pravdepodobne bude francúzsky názov odlišný od originálu, a to z viacerých dôvodov. Sama som na výsledok zvedavá, nakoľko vieme, aká je dôležitá atraktivita samotného názvu knihy z marketingového hľadiska.

2. Mal by prekladateľ literárneho textu okrem ovládania daného jazyka na profesionálnej úrovni poznať miestne reálie, históriu, jazykové špecifiká či citové zafarbenia jazyka?

M. B.: Pravdupovediac mi ťažko ide do hlavy, ako prekladateľ dokáže prekladať literárne texty do cudzieho jazyka. Ja, ako Francúzka žijúca na Slovensku, ovládam síce slovenské fakty, reálie a históriu, no aj tak niekedy natrafím na výrazy či reálie, ktorých kultúrnemu kontextu ani nemôžem rozumieť, podobne ako v tejto knihe. Napríklad:

Magali Boursier, fotka z BŠ FOTO ARCHÍV MB

Rozprávky o psíkovi a mačičke (Josef Čapek), význam slova „rytierky“ či skratka ROH. V tomto prípade cítim ako nevyhnutné dodať poznámku k prekladu, aby sa francúzsky čitateľ vedel v príslušných reáliách zorientovať. Je to aj môj spôsob ako mu tieto slovenské reálie približovať. Určite sa nemýlim, ak tvrdím, že väčšina Francúzov nepozná Slovensko a ešte menej slovenskú literatúru. Prekladateľ preto hrá istú rolu ako sprostredkovateľ danej kultúry.

3. Čo všetko musí ovládať a zvládnuť prekladateľ, aby čitateľ čítal vo svojom jazyku a nemal pocit, že číta preklad?

M. B.: Ako prekladateľka a čitateľka som veľmi citlivá na nejasnosti v preklade, resp. na zlý preklad, preto sa aj snažím čítať beletriu v originálnom jazyku. Čítam vo francúzštine samozrejme, v nemčine, v slovenčine, ako i v angličtine. Prekladať je umenie, to som si viac ako vedomá. A je rozdiel, akej oblasti prekladu sa to týka. Mala som možnosť prekladať webovú stránku s hračkami pre deti. Pri takomto preklade treba mať vzťah k marketingu a určitý zmysel pre trefné názvy. Nemôžete prekladať ako stroj. Ja mám pri každom preklade taký zvyk, že si musím text nahlas prečítať. To je asi posledná etapa prekladu. Viem už síce, že preklad je dobrý (t.j. zodpovedá originálnemu textu a je zrozumiteľný), ale iba pri tom „cvičení“ zistím, ako znejú vety, ako ten text naozaj „dýcha“, či má vhodný rytmus atď.

4. Využívate pri prekladoch terminológie a reálií konzultácie s odborníkmi?

M. B.: Konkrétne pri preklade tohto literárneho textu konzultujem rovno s autorkou, Máriou Mod-

rovich. Nie je to však vždy možné. Ale v dnešnej dobe nie je nemožné, aby prekladateľ nevedel, na koho sa má obrátiť v prípade otázok, resp. nejasností. Konzultácie s historikom, architektom alebo archeológom beriem ako súčasť mojej prekladateľskej práce. Pri pochopení nejakého výrazu je najvhodnejšie konzultovať v originálnom jazyku (pre mňa najčastejšie v slovenčine alebo v nemčine), ale je aj vo francúzštine, aby som vedela nájsť vhodný preklad. Samozrejme, často komunikujem so slovenskými kolegami a radi si vzájomne pomáhame.

5. Máte čas pri pobyte spoznať aj naše mesto, čím a čo Vás najviac zaujalo?

M. B.: Najkrajšie ročné obdobie v Banskej Štiavnici je hádam jeseň. Veľmi som sa tešila, že si môžem mesto užiť práve na jeseň, keďže predtým som mesto navštívila „iba“ na jar či v lete. Doteraz sa mi podarilo ísť na turistiku, objaviť (ne)známe miesta (Kalvária, botanická záhrada...), zažiť teplé dni a daždivé počasie, kávu na terase či pri krbe. S veľkou radosťou som sa stratila v uličkách mesta. Je to pre mňa najlepší spôsob ako poznať cudzie miesto, vyprázdniť si hlavu, ale aj natrafiť na vhodný preklad pre problematický výraz. Zvyčajne mi pri riešení prekladu pomáha bicyklovanie, ale v Banskej Štiavnici to proste nedám. Som z La Rochelle pri Atlantickom oceáne a mám rada rovinu... V neposlednom rade som mala príležitosť aj veľa fotiť. Viem si predstaviť, že niektoré fotky by mohli rozprávať svoj príbeh, žiť svoj život ďalej: možno formou výstavy, samostatnej publikácie, prílohy k prekladu, kto vie.

Za rozhovor poďakoval

Michal Kríž

Farské okienko

Prvých 8 novembrových dní, počas tzv. dušičkovej oktávy, veriaci modlitbou a návštevou miesta posledného odpočinku svojich blízkych mohli dušiam v očističtí vymodliť úplné odpustky. Pri tejto príležitosti bola po večerných svätých omšiach vo farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie veriacim sprístupnená krypta kostola na krátku modlitbu.

V piatok 10. novembra o 17.00 h sa vo farskom kostole uskutoční slávnostný obrad odovzdávania stužiek maturantom z našej Katolíckej sporej školy sv. Františka Assiského. Ide o druhý ročník maturantov zo Strednej odbornej školy v odbore programátor. Následne bude stužková slávnosť pokračovať tradičným spôsobom.

Príprava birmovancov v našej farnosti postupne vrcholí. Sviatosť birmovania ako jednu zo sviatostí uvádzania do kresťanského života bude **v nedeľu 19. novembra o 10.30 h** v našom farskom kostole vysluhovať generálny vikár banskobystrickej diecézy Mons. Branislav Koppal. Pri tejto sviatosti birmovanci prijímú dary Ducha Svätého a s nimi aj silu verejne vyznávať, brániť a šíriť vieru v Krista, čím sa stávajú takpovediac dospelými kresťanmi.

Alexandra Babiaková

Oznámenie

o prerušení distribúcie elektriny

Oznamujeme Vám, že bude prerušená distribúcia elektriny z dôvodu odstraňovania porúch na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a. s. Bez el. energie budú v B. Štiavnici:

- **27.11.** v čase od 8.00 – 16.30 h na ul.: Dolná, Katova, Malé trhovisko, Na Zigmund šachtu, Pod Trojickým vrchom, Remeselnícka, Robotnícka, Spojná, Tabaková.

- **28.-29.11.** v čase od 7.00 – 18.30 h na ul.: Hájik, Michalská, Šobov, Výskumnícka.

Ďakujeme za porozumenie!

Daniel Hropko, riaditeľ sekcie
Dispečingy SSD, a.s.

citát

„Chytrý človek vyrieši problém. Múdry človek sa tomu vyhýba.“

Albert Einstein

Záhradkárske okienko

Ebenovníky

Ebenovník virgínsky (*Diospyros virginiana*) pochádza z USA a vytvára väčšie plody ako ebenovník kaukazský (veľkosť cca 5 cm). Mrázuvzdornosť sa líši podľa odrody, ale môže byť až do -35 °C. Z tohto dôvodu sa využíva ako podpník do chladnejších oblastí. Peľ z kvetov sa používa na šľachtenie hybridných odrôd. V našich podmienkach sa dá pestovať vo voľnej pôde.

Ebenovník japonský (*Diospyros kaki*) je na rozdiel od predchádzajúcich dvoch ebenovníkov menej odolný proti mrazu. Ako už názov napovedá, pochádza z východnej Ázie. Jeho odolnosť je podľa odrody maximálne na hranici -18 °C, na chránenom stanovišti a so zinnou prikrývkou však vydrží aj nižšiu teplotu. Jeho plody, ktoré poznáme i z obchodov, sú ale oveľa väčšie a chutnejšie ako plody vyššie spomínaných druhov.

Odrody hurmikaki, ktoré určite neskľamú Geneva Red a Geneva Long Geneva Red odrody ebenovníka virgínskeho mrazuvzdorné do -28 °C. Obe odrody sú veľmi vhodné pre začiatovníkov. Do plodnosti nastupujú skoro. Prvé plody s priemerom do 3 cm začínajú dozrievať v septembri a posledné možno zberať koncom decembra. Ich dužina je sladká a môže obsahovať semienka. Geneva Red má guľatejší a Geneva Long vajčkový tvar. Meader Meader odroda ebenovníka virgínskeho mrazuvzdorná do -28 °C.

Ide o veľmi skorú odrodu. Plody s priemerom 3 cm a viac majú sladkú dužinu a dozrievajú už na začiatku septembra. Majú sploštený tvar podobný jabĺčku. Prok Prok odroda ebenovníka virgínskeho mrazuvzdorná do -28 °C. Jedna z odrôd ebenovníka virgínskeho s najväčšími plodmi, s hmotnosťou 150 – 180 g. V plnej zrelosti sú oranžovo-ružové, šťavnaté, okrúhle až pretiahnutého tvaru. Chuť je veľmi jemná.

Zdroj: www.zahrada.sk

Michaela Mojžišová

citát

„Občas nezistíte hodnotu okamihu, kým sa nestane spomienkou.“

Dr. Seuss

Po roku opäť spolu v Banskej Štiavnici

Navštíviť mesto našej mladosti nezmaril ani nedávny ničivý požiar niektorých budov na Trojičnom námestí v Banskej Štiavnici.

Táto skutočnosť nás síce veľmi zarmútila, ale veríme, že Banská Štiavnica aj za pomoci ľudí, ktorí ju majú radi čoskoro nadobudne v časti postihnutej požiarom svoj nový vzhľad.

Naše stretnutie sa uskutočnilo 12–13. septembra 2023 a bolo spojené s pripomenutím okrúhleho výročia 60 rokov nášho príchodu do Banskej Štiavnice a 10 rokov od vydania našej spomienkovej knihy s názvom *Triedna kniha*. Rovnako ako pri iných stretnutiach sme v užšom kruhu urobili plán nášho pobytu, aby sme čo najefektívnejšie využili obdobie strávené v Banskej Štiavnici.

Prvý deň po obede sme sa stretli v triede našej bývalej školy, kde o súčasnej škole a zmenách v učiteľskom zbore nás informovali Mgr. Beata Chrienová, s ktorou sme zostali v kontakte po minuloročnom stretnutí a po oslavách 100 rokov chemického stredoškolského školstva v Banskej Štiavnici. Po nej nám PhDr. Dana Bartošová, dcéra našej bývalej učiteľky Márie Uhrínovej priblížila život svojej mamy a knižku *Na strunách srdca*, ktorá sa nám dostala do rúk v minulom roku a niektorí sme si ju mohli prečítať.

Kniha Márie Uhrínovej-Gašovej obsahuje asi 10 básní v kapitole piesne mladosti a asi 60 próz rozdelených na návraty, čaro zvonenia, eseje a príbehy. V nich nezabudnuteľné sú jej vyznania na roky mladosti, spomienky na obdobie pedagogickej činnosti, ako aj na svojich blízkych. V príbehoch je to stretnutie so slepým harmonikárom, psíkom Ajaxom, čajkou a prihovára sa breze alebo jabloni. V jej knihe je možné sa stretnúť s neopakovateľnými opismi prírody, na ktoré nás pani profesorka na hodinách slovenčiny nezabudla upozorniť pri preberaných autoroch a veľmi oceňovala, keď sme v svojej odpovedi využili časť básne alebo iného úryvku z jednotlivých diel toho ktorého autora. Ukázala nám, že k literatúre sa dá prístupovať aj takýmto spôsobom. Svojou knihou dokazuje, že bola veľmi citlivou profesorkou, ktorá sa

Návšteva školy vo vyhradenej triede FOTO ARCHÍV AUTORA

takýmto slovom prihovára čitateľom knihy:

V úvode knihy sama hovorí: *Mojim cieľom je prihovoriť sa ľuďom – známym aj neznámym, šťastným, ale aj tým s tieňom smútku na dne srdca. Pohladiť ubolené duše a vyzdvihnúť vlastnosti, ktoré sú drahým klenotom aj v dnešnom uponáhľanom svete. Tie vzácne poklady s jednoduchými menami – úcta, ľudskosť, dobro, radosť. Vlastnosti, čo nám s úsmevom na tvári odovzdávali rodičia, bez ohľadu na to, či boli nositeľmi titulov alebo ich múdrosti učila zem a príroda... – Teším sa, keď po mnohých rokoch učenia stretám svojich žiakov s úsmevom na tvári, ktorí došli k vysokým métam a nezabudli na tú najdôležitejšiu ľudskosť.*

Vo vyhradenej triede sme si zaspomínali prezentačnou formou, ktorú tradične pripravuje spolužiak Jozef Rentka, na 15 spolužiakov a na triedneho učiteľa Ing. Jána Hohoša, ktorí už nie sú medzi nami. Plodný bol aj rozhovor s režisérkou a scenáristkou Milou Dromovú a režisérkou Klárou Jakubovou z imerzného divadla (vnorenie, vťahnutie do deja), ktoré pripravujú nové projekty divadla, v ktorých by chceli oživiť stredoškolský študentský život v Banskej Štiavnici. Keďže ich divadlo v Kultúrnom centre Eleuzína zasiahol ničivý požiar, divadlo našlo útočisko v priestoroch našej bývalej strednej školy. Na svoj nový projekt by chceli využiť našu spomienkovú knihu a osobné stretnutie s nami.

Nedávno vyšla kniha *Židovská Štiavnica*, a preto naše kroky viedli na židovský cintorín, kde sme sa

stretli a autorkou tejto knihy Beata Rükschloss Nemcovou. Autorka knihy nám veľmi zaujímavým spôsobom predstavila prezentačnou formou jednotlivé židovské rodiny a ich osudy, ktoré žili v Banskej Štiavnici.

Po pomerne nabitom programe sme po večeri viedli vzájomné rozhovory a spomínali na roky prežité v Banskej Štiavnici v spoločenskej miestnosti vo vynovenom Penzióne Black M, ktorý bol v rokoch nášho štúdia našim internátom, známym ako Učiteľák. Každý zo zúčastnených si odniesol na pamiatku spomienkovú skladačku, ktorú s veľkým zanietením zhotovoval náš spolužiak Ľudo Slovák a patrí mu za ňu naša vďaka. Okrem tabla obsahuje zoznamy všetkých spolužiakov a učiteľov s originálnym dokumentom o prijatí na SPŠCh. Študovali sme v čase veľkého rozmachu chémie a zo 720 prihlásených bolo nás na štúdium v tom období prijatých 180. Chemické priemyselky okrem Banskej Štiavnice boli v čase nášho štúdia aj v Bratislave, vo Svite a v Strážskom.

Na druhý deň sme niektorí navštívili pána Petra Chovana, ktorý nám porozprával, čo sa mu podarilo vylepšiť na makete mesta Banská Štiavnica a na rozpracovaných budovách stredných škôl. Ukázal nám svoju dielňu a porozprával nám o svojich ďalších zámeroch. Časť spolužiakov navštívila Kalváriu. Počasie nám veľmi prialo, a tak umocnilo naše stretnutie, ktoré zanechalo v nás príjemné dojmy.

Ružena Čizmáriková,
absolventka SPŠCh
v Banskej Štiavnici 1963–67

„Zručnosti budúcnosti“

Centrum poradenstva a prevencie v Banskej Štiavnici dňa 25.10.2023 zorganizovalo už 2. krát Interaktívny kariérový deň „Zručnosti budúcnosti“.

Ide o zážitkový spôsob prezentácie stredných škôl v našom okrese. Zmenili sme tradičnú burzu stredných škôl na dynamickú hru na princípe únikovej miestnosti alias Escape Room, so zameraním na zručnosti budúcnosti. Vnímali sme, že tradičné burzy škôl, ktoré v regióne fungujú desaťročia, nekopírujú potreby súčasných mladých ľudí a trendy vo vzdelávaní a svete kariéry. Žijeme v 21. storočí a naše CPP reflektuje najmodernejšie trendy v kariérovej výchove a poradenstve. Oproti štandardným burzám škôl bol tento deň doplnený o prvky gamifikácie. Autorom tohto projektu je Centrum poradenstva a prevencie v Banskej Štiavnici – konkrétne riaditeľka CPP Mgr. Tatiana Poláková v spolupráci s kariérovým poradcom centra PhDr. Petrom Csórim, PhD.

Cieľom podujatia bolo priblížiť žiakom základných škôl možnosti pokračovania na stredných školách v banskoštiavnickom okrese zážitkovým spôsobom doteraz nevidaným. Poukázať na to, že v našom okrese sú kvalitné školy, kde môžu pokračovať a rozvíjať svoj potenciál. Máme tu školy, ktoré prinášajú zaujímavé odbory, kopírujú trendy na trhu práce a uvedomujú si dôležitosť zručností pre 21. storočie. Prínos tejto aktivity vidíme najmä v tom, že žiaci základných škôl si okrem informácií o stredných školách odniesli najmä zážitok vo forme aktivít, hier, ktoré si pre nich pripravili študenti stredných škôl i my, a mohli si priamo na mieste overiť, či sú vhodnými kandidátmi v kontexte požadovaných zručností pre zvládnutie daného štúdia a následne profesie. Zistiť, aké sú ich silné stránky, v čom sa potrebujú rozvíjať, aby zvládli štúdium na vybranej škole. Interaktívny kariérový deň bol prioritne určený pre žiakov 7.-8. ročníka základných škôl. Podporujeme najmä rozvoj zručností pri riadení kariéry už v nižších ročníkoch ZŠ. Venovať sa otázke budúcej kariéry až v 9. ročníku je príliš neskoro. Žiaci SŠ tiež pri príprave a realizácii aktivít využili také

Žiaci ZŠ na prezentácii interaktivity FOTO ARCHÍV CPP BŠ

zručnosti ako organizačné schopnosti, kreativita, logické myslenie, time management a pod.

Sme skutočne hrdí, že za tento projekt nás Centrum Euroguidance Slovensko, ktoré je súčasťou celoeurópskej siete celoživotného poradenstva, ocenilo Národnou cenou kariérového poradenstva 2023! <https://fb.watch/nV1561zpY/>

V oblasti kariérového poradenstva pôsobí v regióne niekoľko organizácií. Naším zámerom je spájať, spolupracovať, oslovili sme preto Regionálne centrum kariéry v Banskej Štiavnici a Žarnovici, ktorí nám poskytli organizačnú i finančnú podporu, a pomohli zabezpečiť vhodný a vkusný priestor na realizáciu podujatia v zariadení pre seniorov Domov života. Ďalším partnerom bolo Centrum práce s mládežou SPACE, ktorí sa postarali o krásny záver podujatia v tzv. tajomnej komnate, kde prebehla spätná väzba a ocenenie žiakov až magickým spôsobom. Žiaci ZŠ mohli vyjadriť, ktoré aktivity a stredné školy sa im najviac páčili a prečo, a tiež, aké silné stránky v sebe objavili, v ktorých zručnostiach sa potrebujú ešte rozvíjať. Do organizácie podujatia sa zapojili všetky stredné školy v Banskej Štiavnici.

K podujatiu kreatívne prispeli študenti štiavnických stredných škôl, ktorí si pre žiakov ZŠ pripravili úžasné aktivity, kvízy, hlavolamy, zručnosti typické pre ich strednú školu, ktoré si mohli žiaci reálne

vyskúšať. Ako napr. pracovať s motorovou pílou, ako pripraviť miešané nápoje v šejkri, vyskúšať si stolovanie, prácu s microbitmi, pripraviť vlastný rozpočet, štýlový účes, rozpoznať rôzne dreviny, zvieratá, vzácne kamene, ale aj cestoviny. Overiť si vedomosti z biológie, chémie či anglického jazyka formou kvízu a veľa ďalšieho.

Na akciu sa prihlásilo takmer 200 žiakov ZŠ, preto sme pripravili až štyri 60 minútové vstupy, kde boli cca 50 žiaci rozdelení vždy do siedmych tímov. Na každé stanovište mali tímy čas presne 8 minút, časomiera bola neúprosná. Postupovali v smere hodinových ručičiek k ďalšiemu stanovištu tak, aby všetci absolvovali všetkých sedem stanovišť. Okrem aktivít, ktoré si pripravili študenti, museli žiaci získať 7 našich tajných predmetov. Následne mali vykonať sedem krokov tímovej úlohy, ktoré im otvorili bránu do tajomnej komnaty. Tu prebehla spätná väzba a ocenenie. Až po splnení všetkých úloh sa dostali z Escape Room von do reality.

Veľké ďakujem patrí študentom stredných škôl a ich pedagógom za perfektnú prezentáciu škôl a prípravu aktivít, taktiež žiakom základných škôl, ktorí boli skvelí, disciplinovaní a zvládli úspešne všetky úlohy, a tiež spoluorganizátorom: RCK Banská Štiavnica a Žarnovica, Centru práce s mládežou SPACE a Zariadeniu pre seniorov Domov života.

CPP Banská Štiavnica

Grand Opening

v Galérii Jozefa Kollára

Srdečne pozývame na Grand Opening, ktorý sa uskutoční v piatok, **10. novembra 2023 o 18.00 v Galérii Jozefa Kollára**. Otvoríme spolu štyri výstavy súčasného umenia od umelkýň a umelcov zo Slovenska a Česka. Výstavy sa tematicky zameriavajú na environmentálnu problematiku, na ktorú sa v galérii obsahovo orientujeme od roku 2021.

Vo Veľkej sále (I. posch.) pripravujeme samostatnú výstavu etablovaného slovenského výtvarníka Jaroslava Kyšu. Výstava s názvom Okraj víru predstaví jeho tvorbu z posledného obdobia zaoberajúcu sa témou geologického času. Autor dáva do kontrastu rýchlu dobu, v ktorej žijeme s pomalosťou a silou procesov Zeme. Výstavu doplnia diela od Kataríny Bajkayovej a Antona Čierneho. Text k výstave spoločne vytvorila estetik a teoretik umenia Erik Vilím a hudobník a spisovateľ Jakub Juhás.

V priestore **Pod klenbami** (I. poschodie) otvoríme samostatnú výstavu mladej umelkyne Lucie Večernej s názvom Tekuté ostrovy zabúdania. Výstava sa zaoberá výskumom vnútrozemskej delty Dunaja. Autorka sleduje zmeny, ktoré nastávajú v tomto prostredí a reflektuje dočasnú, fragilnú či regeneráciu riečného ekosystému.

V Štukovke (II. posch.) otvoríme výstavu maliarky Klaudie Kosziby, nazvanú Rytmus záchran. Výstava poukáže na autorkinu novú umeleckú polohu, v ktorej silno inšpirovaná prírodou a lesným prostredím prekračuje hranice maľby smerom k sochárskemu jazyku. Výstavu doplnia diela od Eriky Szóke. Kurátorkou výstavy je Mária Janušová.

V priestore **Start up** (I. posch.), ktorý je zameraný na prezentáciu tvorby mladých umelcov a umelkýň, predstavíme výstavu s názvom Cesty vedú do polí a končia, kde nič nebolí. Výstava je spoločným dielom od českej umeleckej štvorice: Matěj Boček, Vendula Heřmanská, Kateřina Kábová a Kateřina Rafaelová. Výstava sa bude zaoberať vzťahom medzi človekom a prírodou. Na vernisáži vystúpi energie hidingseason - live Nenechajte si ujsť otvorenie štyroch nových výstav.

Tešíme sa na vás!

Tím Gajk

Obec svetových prvenstiev: Štiavnické Bane

Ako začínali

I. Stredovek

Železom sa obrábala pôda, železo slúžilo remeslám. Spracovaný drahý kov mal vysoké technické vlastnosti, zlaté, strieborné šperky vynikali krásou a technickou dokonalosťou. Už pred 13. stor. kroniky zaznamenali príchod nemeckých kolonistov do slovenských banských centier, ich vstup do našej krajiny bol len sporadický. Po tatárskom vpáde na žiadosť uhorského kráľa prichádzali k nám nemeckí kolonisti už vo väčšom počte. Prišli aj do dnešnej Banskej Štiavnice bola v tom čase jednou zo slovenských banských osád, ktoré pracovali v tomto centrálnom rudnom banskom revíre v Slovenskej Bani. Ako dokazuje aj etnologický výskum, samotné meno „Štiavnica“ má slovenský pôvod. Aj piargsky banský rudný revír s povodným kmeňovým menom Slovenská Baňa premenovali nemeckí kolonisti na Wendenschnacht. Rok 1128 je ďalším svedkom, že banský rudný revír bol v Štiavnických Baniach už v stredoveku. Nasvedčuje to aj zvonica, ktorá stojí na mieste cintorína. Naše mesto baníkov Slovenská Baňa a jej cirkevná správa je roku 1240 vedená pod vlastným menom po latinsky ako „*plebanus de Bana*“. Mimoriadny význam banského ťažiarkeho centra v srdci Slovenska dokazuje stredoveká obranná vojenská línia. Ťahala sa ako veniec okolo celej banskej oblasti. Jej súčasťou boli hrad Levice, hrad Revište pri Žarnovici, hrad Šášov a hrad Zvolen, kde sídlil od 15. stor. kapitán banských miest. Vo vnútri tejto obrannej línie dominoval hrad Sitno. Pod jeho velenie patrila aj pevnosťka Žibritov zo 16. stor., ktorá chránila prechod do banskoštiavnického rudného banského revíru z krupinského údolia. Všetky tieto hrady a ich jazdecké posádky strážili cesty, ktoré smerovali k stredoslovenskému rudnému banskému revíru.

II. Novovek

V katastrálnom území dnešnej už len obce Štiavnické Bane sa nachádza jedno z najstarších doložených banských diel. Je to šachta Siglisberg. Založili ju už v stredoveku, roku 1364. táto šachta a po nej Hlavná Bieberštolňa tvorili v tom čase 2 hlavné banské diela. Samotná Bieberštolňa bola už roku 1400 dlhá

1 600 m. To dokazuje, že šachtu začali raziť už stáročia predtým, keď uvážime, že išlo o jej ručné razenie. Hlavná Bieberštolňa práve pre množstvo vyťaženej rudy dostala meno Kráľovná všetkých baní. Teda s takýmto morálnym kreditom, vedeckým a ekonomickým fondom vstupoval európsky človek, i centrálny rudný banský revír do nového veku. Nastal čas renesancie a humanizmu. Od 15. stor. mesto baníkov-Štiavnické Bane sa predstavuje ako najvýznamnejšie banícke hospodárske stredisko celej rakúskej monarchie. Št. Bane mali výnimočné postavenie medzi siedmimi stredoslovenskými banskými mestami, Banskou Štiavnicou, Kremnicou, Banskou Bystricou, Banskou Belou, Novou Baňou, Pukancom a Lubietovou. Toto výsostné postavenie zaisťovala nielen samotná ťažba a spracovanie rudy vo veľkom množstve, ale aj skutočnosť, že Št. Bane boli strediskom vedy, techniky, školstva a zdravotníctva na európskej úrovni, mali vysokú banskú administratívu s komorským grófom na čele. Tu vznikol od 18. stor. vysoko výkonný komplexný systém mechanizmov a stavieb, ktoré spolu s výskumnou základňou a vynikajúcim školstvom dokazovali naše jedinečné postavenie v Európe a slúžili potrebám rozvíjajúcej sa banskej činnosti. Ako v stredoveku, tak aj v novom európskom veku sme boli jedným z najvýznamnejších hospodárskych stredísk. Áno, zlatý vek slovenského baníctva v novom veku je nerozlučne spätý so Slovenskou Baňou-Štiavnické Bane. Kontinuitu baníctva na území banského revíru v Štiavnických Baniach dokazuje už spomínaná Hlavná Bieberštolňa a jej sestra šachta Siglisberg. V týchto 2 banských dielach v novom veku zabudovávali čerpacie stroje Hellowcov a ich predchodcov, ktorí tu žili a pracovali. Práve tieto 2 banské diela sú svedkami banskej techniky na európskej a svetovej úrovni, ktorá sa rodila medzi nimi. K týmto 2 a ďalším banským dielam sa viaže množstvo nových technických vynálezov. Voda zabráňovala ďalšiemu razeniu banských diel. Už nestačili ani dedičné štólne, lebo prítok podzemných banských vôd narastal. V ústrednom závode Hlavná Bieberštolňa zavádzajú technický novinku na odčerpávanie spodnej banskej vody. Písal sa rok 1604 a naši banskí technici už tu nasadzovali prvé pokusné

čerpadlá. Roku 1626 skonštruovali prvý pákový čerpací stroj na vodný pohon. Bol to revolučný čin, znamenal začiatok tvorby skutočných čerpacích strojov. Do série vznikajúcich čerpacích zariadení na odvodňovanie štácht a štólní vstupuje na začiatku 18. stor. Matej Kornel Hell. V postavení hlavného majstra-inžiniera postavil čerpací stroj s kývavým pákovým prevodom, a zostrojil gáple na kónský a vodný pohon. Týmto strojom M. K. Hell položil základy na vybudovanie jedinečného vodohospodárskeho systému na pohon čerpacích strojov. M. K. Hell využil vodu ako energetický zdroj a pre túto energetickú základňu v Štiavnických Baniach postavil 3 umelé jazerá- Vindšachtu, Evičku a Bakomi. Keď sa potreba vody pre čerpadlá zvyšovala, ďalší banský technik Samuel Mikovíni rozšíril Hellowve vodné nádrže o malé a veľké Richňavské jazero, a jazerá Počúvadelské. Sila vody privedená z jazerá Vindšachta k šachtám a štólniam cez dnešnú hálňu a farskú záhradu využívali nielen na pohon čerpacích strojov, ale aj na drvenie a premývanie rudy v stupách i splavoch. V práci a tvorbe M. K. Hella pokračoval jeho syn Jozef Karol Hell, rovnako hlavný banský inžinier- konštruktér. Dovrhoval otcovu geniálnu myšlienku odvodniť rudný banský revír komplexnou mechanizáciou banských pohonov. Táto mechanizácia sa uskutočnila v Slovenskej Bani prvý raz v Európe i na svete. J. K. Hell dovedol myšlienku čerpacích strojov na vrchol. Myšlienku čerpať vodu, tekutinu stlačeným vzduchom, vložil J.K. Hell do vzduchového čerpacieho stroja. Táto geniálna myšlienka európskej civilizácie stála za všetkými projektmi našich banských technikov, za rozhodnutím M. K. Hella, jeho predchodcov i nástupcov, podnecovala novú banskú techniku na takej vysokej úrovni, že je dodnes využívaná v Európe i vo svete. Zvyšovanie technickej úrovne banskej prevádzky a hutníctva, vyhľadávanie nových rúd a rudných ložísk, toto bola jediná cesta pre nový rozkvet baníctva. Na čele radikálnych zmien a revolučných premien 19. stor. v baníckej a hutníckej práci stáli významní odborníci. Mnohí z nich žili a pracovali v meste baníkov Štiavnické Bane, ale pritom nežili izolovane od ostatných banských revírov Slovenska a Európy. Samostatný rudný revír mal

v 19. stor. už 16 umelých vodných nádrží. Prívodné kanály týchto jazier merali 60 km a ďalších 35 km tvorili kanály, ktorými privádzali vodu priamo ku šachtám a štólniam, aby poháňala stroje. Roku 1828 bola tu zriadená 1. banská nemocnica s lôžkami s 1. banskou záchrannou službou na svete, kde sa kyslík v čase havárie podával priamo na mieste pod zemou. Št. Bane vydržovali finančne hlavné komorské grófstvo, ústredný orgán pre všetky banské revíry Slovenska. Rudný banský revír vyťažil roku 1740 s vynikajúcou banskou úpravárenskou technikou až 600 kg zlata a 23 000 kg striebra, čo v tom čase predstavovalo svetový rekord. Toto banícke srdce Slovenska a Európy bolo v 16. stor. opevnené hradbami, ako v tom čase všetky významné slovenské mestá. Pod Banskú správu patrili nielen banské závody Nová Baňa, Rudno nad Hronom, Hodruša, Vyhne, a všetky erárne závody Banskej Štiavnice. Počiatky dejín mesta baníkov Štiavnické Bane potvrdzuje aj Zlatá kniha banícka v reči nemeckej z r. 1764, v ktorej doslovné píšú, že bane otvorili v 6.-7. stor. Sloveni-Slovieni (Wenden) a popri nich tu pracovali aj Slovania (Slavos) i Góti (Gothen). Baníci slovenskej národnosti prichádzali k nám za prácou po celý čas nového veku a posilňovali slovenský banský živel. V školách baníckeho mesta sa v 18. stor. vyučovalo po slovensky. Baníci vydržovali slovenské školy prostredníctvom svojej odborovej organizácie „*Bratská pokladnica*“. Štiavnické Bane- bývalý rudný banský revír žil po slovensky aj po roku 1918 a svoju aktivitu si udržiaval až do 70-tych rokov minulého stor. V súčasnosti v obci prevažujú dôchodcovia, prichádzajú sem chalupári, chatári, letní i zimní rekreanti, turisti, aby v tunajšej krásnej prírode, ktorej súčasťou sú jazerá Vindšachta, Evička, Bakomi, Richňava a Počúvadlo, našli oddych a osvieženie.

III. V súčasnosti

Obec Štiavnické Bane bola dňa 15. augusta 1995 nariadením vlády SR č. 201/1995 Z. z. vyhlásená za samostatnú pamiatkovú rezerváciu, používa erb, vlajku (viď foto) a pečatidlo obce.

Použitá lit.: Obec svetových prvenstiev Štiavnické Bane- Slovenská Baňa od autorov: Vojtech Števík a Ludmila Števík

Spracoval: Gejza Volf

Posledná rozlúčka

s MUDr. Otiliou Zigovou

V živote človeka sú chvíle, o ktorých vieme, že prídu, a predsa nás ich príchod prekvapí.

S hlbokým zármutkom sa mňa osobne, ako aj obyvateľov starobylého mesta Banská Štiavnica a širokého okolia pod legendárnym Sitnom dotkla tá najsmutnejšia správa o úmrtí mimoriadne vzácneho človeka – MUDr. Otilie Zigovej – nášho štiavnického anjela.

Naša drahá zosnulá, ktorá bola rodáčkou z Novej Bane si po celý svoj život uchovávala vo svojom srdci hlbokú lásku k mestu Banská Štiavnica, kde po promócií na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1961 nastúpila na interné oddelenie a neskôr na chirurgické oddelenie do funkcie lekárky anestéziologičky. Po vybudovaní lôžkovej časti ARO v Banskej Štiavnici pôsobila ako primárka tohto oddelenia a oddelenie pod jej vedením dosiahlo vysokú úroveň starostlivosti o pacientov. Patrila k tým lekárom, ktorí si svojou vysokou odbornosťou, ľudskosťou, presvedčením a ľudským a citlivým prístupom získali dôveru pacientov. Vychovala stovky mladých lekárov, ktorým ochotne odovzdávala svoje bohaté odborné vedomosti a skúsenosti. S malou prestávkou pôsobila

MUDr. O. Zigová - OAIM (2011) FOTO V. POPRAC

MUDr. Otilia Zigová v banskoštiavnickej nemocnici plných 50 rokov. V roku 2004 jej bola udelená cena mesta - Cena za vzornú, dlhoročnú službu pacientom a banskoštiavnickému zdravotníctvu. Za zásadné a principiálne postoje v osobnom živote, za činnosť v prospech miestnej samosprávy, kde aktívne pracovala ako poslankyňa mestského zastupiteľstva vo volebnom období 1990 – 1994. Vždy bola nápomocná samospráve mesta Banská Štiavnica a obyvateľom mesta, svojimi činmi, múdrymi radami či láskavým slovom. Takto si vybuodovala prirodzený rešpekt u svojich štiavničianov, ktorí si ju vážili a mali veľmi radi.

V mene celej našej mestskej samosprávy, v mene všetkých občanov nášho mesta a okolia, ktorým sa naša drahá zosnulá natrvalo vryla do pamäti, ako i v mene mojom, lúčim sa so zosnulou aj ja a vyslovujem ešte aj na tomto najsmutnejšom a najtrúchlivejšom mieste úprimnú vďaku za všetko to, čo vo svojom živote vykonala pre naše mesto a pre našu spoločnosť. Bolo nám ctou poznať ju a spolupracovať s ňou. S hlbokou úctou k jej mimoriadne vzácnnej pamiatke, ktorú si navždy uchováme v našich myšliach i srdciach!

Nech odpočívá v pokoji!

Mgr. Nadežda Babiaková,
primátorka mesta

Nová zimná rozprávková kniha pre deti

Kristína Pulišová:
Raz mi zima rozprávala

V zime sa naoko všetko vyčisťuje a vybieľuje. Niekedy máme dokonca pocit, že sa zázračne očisťujú aj naše myšlienky, a my, veľkí dospelí, sa odrazu stávame aspoň na chvíľu deťmi. Nostalgicky blúdime vo svojom detstve a hľadáme neposedného chlapca, či copaté dievčatko pri vianočnom stromčeku, ktoré tak rýchlo vyrástlo. A čas nepostojí, prechádza našimi dlaniami bez opýtania tak rýchlo, až odrazu zistíme, že už nemôžeme len tak, keďkoľvek, ako niekedy dávno, robiť anjelov v snehu. Bez detstva sa totiž snehový anjeli robia oveľa ťažšie. Prajem nám, aby sme nikdy neboli natoľko veľkí, aby sme sa nedokázali skloniť k našim deťom, k ich

snom a myšlienkam. Chcem veriť tomu, že rozprávková kniha Raz mi zima rozprávala, nám k tomu pomôže. Pomôže, aby sme spomalili, stišili a hlbšie precítili tl-

kot srdiečok našich detí, pri pokojnom čítaní v ich spálničkách. Zimné rozprávky v knihe, sú „prešívane“ emóciami a vzťahmi. Rozprávajú príbehy spolupatričnosti a vzajomnej pomoci. Riešia vzťah medzi dobrom a zlom, otázky spravodlivosti a lásky. Hlavnými hrdinami sú zvieratá, ale aj ľudia, ktorí sa navzájom inšpirujú a motivujú k tomu, aby vždy na konci víťazilo dobro a láska.

Prekrásne ilustrácie od Radky Mončekovej Hrabovskej oživujú dejové línie natoľko, že vdychujú príbehom nádherný realisticko-rozprávkový „šmrnc.“

Knihu Raz mi zima rozprávala si môžete kúpiť v knižkupectvách, v ich e-shopoch, alebo priamo u autorky: mojerozpravky@gmail.com.

Kristína Pulišová

oznamy,
spomienky

Spomienka

„Už len kytičku kvetov na hrob Ti môžeme dať, spokojný, večný spánok môžeš Ti prijať.“

Dňa **3. novembra** sme si pripomenuli 18. výročie, čo nás navždy opustila **Alena Jarábeková**. S láskou a úctou spomíname.

Smútiaca rodina

Spomienka

„V týchto dňoch si pripomíname smutné výročia úmrtia našich drahých rodičov a brata. Dni plynú, ale smútok v srdci zostáva. Ak keď už nie ste medzi nami, v našich srdciach žijete stále spomienkami.“

Dňa **12.11.** si pripomíname 34. výročie úmrtia našej mamičky **Emilie Wagnerovej**. **18.9.** sme si pripomenuli 25 rokov od úmrtia nášho otecka **Jozefa Wagnera** a **7.11.** uplynulo 5 rokov od úmrtia nášho brata **Edka Wagnera**.

S láskou a vďakou na Vás spomínajú dcéry a sestry Valika, Anka, Evka, vnúčatá, netere a synovci Anka, Erika, Otko, Mírko, ostatná rodina a všetci, čo Vás úprimne mali radi. Nikdy na Vás nezabudneme... Za tichú spomienku ďakujeme všetkým, ktorí ste na nich nezabudli, spomínajte s nami.

Mamička, otecko, Edko odpočívajte v pokoji!

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do každého čísla ŠN je vždy v nepárny pondelok **do 9.00 h**. Ďakujeme za porozumenie!

red.

Utorok, 14. 11., 21. 11., 28. 11. 2023,
od 9.30 h
Štvrtok, 16. 11., 23. 11., 30. 11. 2023,
od 9.30 h

BABYMOVE3

Vhodné pre deti vo veku 14-36 mesiacov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú pesničky, básničky a riekanky. Pomocou rôznych pomôcok (Overball, balančné podložky, hudobné nástroje, loptičky,...) sa zameriava na cvičenia hrubej a jemnej motoriky, správny nácvik chôdze na špecializovanej dráhe. Súčasťou kurzu je aj pohybová a hudobná výchova, či aktivity na princípe montessori pedagogiky. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Štvrtok, 16. 11., 23. 11., 30. 11. 2023,
od 10.15 h

BABYMOVE2

Vhodné pre deti vo veku 9-13 mesiacov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú pesničky, básničky a riekanky. Pomocou rôznych pomôcok (Overball, balančné podložky, hudobné nástroje, loptičky,...) sa kurz zameriava na cvičenia hrubej a jemnej motoriky, posilňovanie svalstva pre podporu štvornožkovania a šikmého sedu, sedu... Pomocou senzomotorickej dráhy podporujeme u dieťaťa rozvoj hrubej motoriky, koordináciu pohybov a rovnováhu. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Utorok, 14. 11., 21. 11., 28. 11. 2023,
od 15.45 h

TANEC +

Vhodné pre deti od 3 rokov. Kurz zameraný na všestranný rozvoj dieťaťa. Obsahom kurzu sú: pohybová príprava, tanečná výchova, rytmika, hudobná výchova, montessori pedagogika. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Utorok, 14. 11., 21. 11., 28. 11. 2023,
od 16.30 h

ZDRAVÉ NÔŽKY

Vhodné pre deti od 3 rokov. Nohy sú po srdiečku najviac používané v našom ľudskom tele (nosia nás celý život), práve preto si zaslúžia tú najlepšiu starostlivosť. Na kurze zdravé nôžky sa okrem našich nôh budeme venovať silnému strediu tela, zlepšeniu koordinácie našich pohybov a pokúsime sa spoločne odstrániť časté problémy pohybového aparátu. Cvičí sa 1x týždenne, 45 minút. Kontakt: FB: Veselé nôžky, e-mail: dana.takacova21@gmail.com

Štvrtok, 24.11.2023, o 16.30 h
**RODIČOVSKÁ
POSILŇOVŇA**

Malý Rodičovský Koučing, alias MRK ☺ Ako môže vnímavé rodičovstvo zmeniť svet? Pozývame vás, rodičov, do otvorenej debaty o našich každodenných rodičovských zápasoch.

Mesiac úcty k starším v MŠ Bratská u nás na Čistinke

V kolobehu roka nás opäť navštívila čarokrásna farebná jeseň.

Každoročne si v tomto čase pripomíname aj jeseň života, ktorý je tak krehký. Rovnako ako v živote plynie čas nenávratnou rýchlosťou, aj naše vzájomné stretnutia s najbližšími nám utekajú pomedzi prsty. Preto je dôležité zastaviť sa a užívať si každú vzácnu chvíľku...

Celý mesiac október sa u nás, v materskej škole, niesol v duchu úcty k rodinným tradíciám a hodnotám. Pani učiteľky deťom pripravovali témy, ktorými poukazovali na dôležitosť rodinného puta a potrebu vzájomnej úcty. Sprostredkovali im rôzne situácie, v ktorých ich viedli k základom slušného správania sa v súvislosti s jeseňou života a vstúpili im tie správne hodnoty. A keďže rok sa s rokom zišiel, aj v našej materskej škole sme opäť privítali našich vzácných starých rodičov. Detičky z každej triedy si pre nich pripravili milý program i tvorivé dielničky, aby spolu strá-

ké príslovie: „*Láska nepozná starobu a srdce nepozná vrásky.*“

Naša materská škola pri tejto príležitosti každoročne pozýva aj bývalé kolegyne, ktoré si už plnými dúškami užívajú zaslúžený dôchodok za roky s láskou venované našim najmenším. Na oplátku im deti z hudobno-pohybového krúžku a DFS Čistinka predviedli krátky folklórny program a obdarovali ich milým darčekom. Veríme, že sa v rovnakej alebo väčšej zostave uvidíme aj o rok.

Nezabudli sme ani na seniorov v Domove Márie, ktorým deti spríjemnili predpoludnie svojou návštevou, krátkym programom a darčekom v podobe ovocia. Deti z DFS Čistinka vystúpili v programe pre seniorov, ktoré usporiadalo Mesto Banská Štiavnica a vyjadrili svoju úctu seniorom nášho mesta.

Všetkým zúčastneným ďakujeme za čas strávený spolu s nami a prajeme, aby zdravie slúžilo čo najdlhšie. Nakoniec posielame krátky pozdrav:

Deti z DFS Čistinka s klientmi DSS SČK FOTO ARCHÍV MŠ, BRATSKÁ

čili tak drahocenný čas. Jednotlivé triedy starkým zaspievali pesničky, zarcitovali básničky, predviedli tanček i zahrli divadielko. Spoločne si vyrobili jednoduchý darček, ktorým potom s láskou obdarovali svojich starých rodičov. Strávili tak spolu ten magicky neopakovateľný vzácný čas... Veď ako hovorí anglic-

„*K vám z detského srdiečka vrúcny pozdrav letí,
vela šťastia, zdravia prajú všetky čistinkovské deti.
Nech vám úsmev zdobí tvár,
a srdiečko hreje naša láska a úcta k vám...*“

**Kolektív MŠ Čistinka,
Bratská 9**

Budeme si rozprávať príbeh o rodičovi, ktorý chce nielen prežiť a vydržať, ale snívá o pohode a porozumení so svojimi deťmi. Pozrieme sa na každodenné záväžia a čo nám ich pomáha niesť. Nájdeme jednoduché odpovede na Vaše zložité otázky. Ukážeme si a precvičíme novú zručnosť. Proste, porada v tíme rodičov. V Rodičovskej Posilňovni riešime témy rôzneho druhu: Detský vzdor, Som dobrá mama?, Príprava predškôlka na školu, Odvaha ospravedlniť sa dieťaťu, Delenie rolí v rodine, Ako okolie vníma ženu na MD... Riešime témy, ktoré Vás aktuálne zaujímajú. Na MRK je vždy prítomný pracovník z Centra poradenstva a prevencie v Banskej Štiavnici. Vstupné: bezplatné.

MATERSKÉ CENTRUM

MC otvorené pre rodičov s deťmi mimo aktivít v materskom centre. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre prebiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

pondelok: 8.00 - 12.00 h knižnica,
12.30 - 15.00 h MC
utorok: aktivity v MC: Babymove...
streda: 8.00 - 12.00 h knižnica,
po 12.30 čitateľský klub
(pre deti ZŠ)
štvrtok: aktivity v MC: Babymove...
12.30 - 15.00 h MC,
po 16.00 prednášky, semináre
podľa programu MC
piatok: 8.00 - 15.00 h

Materské centrum slúži na podporu rodín, ako bezpečné miesto pre stretávanie sa rodičov s deťmi či budúcich mamičiek. Služi na oddych, socializáciu a zmysluplné trávenie času s deťmi. Cieľom je znížiť izolovanosť, budovať u detí prvé sociálne vzťahy, zmiernovať strach z kolektívu. Vďaka kurzom, prednáškam, aktivitám a seminárom, ktoré v našom materskom centre prebiehajú, majú mamičky možnosť naučiť sa niečo nové, fyzicky a psychicky si oddýchnuť od každodenných povinností, načerpať energiu a nové poznatky či zručnosti.

Výpožičný režim

v mestskej knižnici:
po, ut, st, pi: 8.00 h -11.30 h
12.00 h -17.00 h,
št: nestránkový deň
pobočka sídl. Drieňová:
po a st: 8.00 h - 12.00 h
Kontakt: 045/3214461
Bližšie info sa dozviete na web stránke mesta Banská Štiavnica, príp. na tel. č.: 045/6949658.

MsK

INFORMATÓRIUM MESTSKEJ KULTÚRY

Piatok 10.11. o 18.30 h
Nedeľa 12.11. o 18.30 h

Ako prežiť svojho muža

Romantický, komédia, 90 min., MP:15+, vstupné: 6€. Mladá herečka Lucie sa po materskej dovolenke snaží vrátiť do práce, pričom sa stretáva s klasickými starostami slobodných matiek a súčasne sa zameriava do bláznivých situácií pri hľadaní novej lásky. Hlavnú hrdinku na jej neľahkej životnej ceste doprevádzajú extrovertné bláznivé kamarátky a jej zhmotnený vnútorný hlas Šedivka, s ktorou má veľmi komplikovaný vzťah. Koľko mužov a žien musíme v živote prežiť, kým stretáme toho pravého?

Sobota 11.11. o 18.30 h

Marvels

Sci-fi, akcia, 120 min., MP:12+, vstupné: 6€. Carol Danversová, známa aj ako Captain Marvel, získala späť svoju identitu, ktorú jej vzali kreejskí tyraní, a pomstila sa Najvyššej inteligencii. Keď ju jej povinnosti zavedú do anonynej červej diery spájanej s kreejským revolucionárom, v dôsledku nečakaných okolností na ňu dopadne farsa celého destabilizovaného vesmíru.

Nedeľa 12.11. o 16.00 h
Nedeľa 19.11. o 16.00 h

Tonko, Slávka a kúzelné svetlo

Rodinný, animovaný, 82 min., MP:7, vstupné: 6€. Jedenástorčný Tonko má jedinečnú vlastnosť – od narodenia svieti. Jeho príliš starostliví rodičia sa ho snažia držať doma, aby ho ochránili pred vonkajším svetom. Keď sa do ich domu pred vianočnými prázdninami nastahuje tajuplná Slávka, Tonko svet sa obráti naruby. Získava prvú naozajstnú kamarátku a vydáva sa s ňou na dobrodružné pátranie po pôvode záhadných chumáčikov tmy, ktoré vysávajú z ich domu slnečný svet.

Utorok 14.11. o 18.30 h

Kukučka

Horror, 98 min., MP:15+, vstupné: 6€. Marc a Anna sa rozhodnú vymeniť si na týždeň dom s Hansom a Olgou, nemeckým párom na dôchodku, s ktorým sa zoznámili online. Výmena bývania sa postupne stáva nočnou morou pre Marca a Annu, ktorí zistia, že nemecký pár nie je až taký nevinný ako sa na prvý pohľad zdá.

Štvrtok 16.11. o 18.30 h

Sobota 18.11. o 18.30 h

Utorok 21.11. o 18.30 h

Hry o život: Balada o hadoch a vtáčatkách

Dobrodružný, 148 min., MP:12+, vstupné: 6€. Začínajú desiate Hry o život. Osemnástorčný Coriolanus Snow čaká len na to, ako v nich zahviezdi.

Talentovaná Nina Rosa vystúpi v závere novembra

25. 11. 2023 sme si pripravili ďalšiu lahôdku pre fanúšikov dobrej hudby. Čaká ich koncert Nina Rosa.

Pražské trio založila slovenská speváčka a huslistka Nina Marinová. Nina sa so svojimi spoluhráčmi zoznámila počas štúdií na jazzovom konzervatóriu v Prahe. O desať rokov neskôr založili kapelu, ktorá kombinuje rôzne štýly vrátane jazzu, swingu, reggae a folku, zachovávajú si pre kapelu charakteristickú pestrofarebnú zvukomalebnosť. Názov kapely prepožičala Ninina najväčšia fanúšička - jej babička. Jej celoživotná podpora inšpirovala Ninu, aby využila svoju virtuozitu (ako by povedala stará mama) na vytvorenie projektu, kde by mohla tvoriť takú hudbu, aká sa jej páči. Na scéne od roku 2016, skupina odohrala viac ako 130 koncertov v regióne V4 a pošťastilo sa jej účinkovať na nejednom prestížnom festivale - napr.: Pohoda (SK), United Islands (CZ), Akkordeon festival (AT), Prázdniny v Telči, Bosko-

vice a na rôznych ďalších. Popri fanúšikoch sa kapela zdajú byť naklonené aj hudobné kritičky a kritici, a tak si skupina už v roku 2017 vyslúžila nomináciu na „Objav roka“ v slovenských Rádiohlavách. Odvtedy sa hudba tohto tria šíri slovenským a českým éterom a okrem Rádía FM, Rádía Devín a stanice Vltava ČRo, znela aj v priamom prenose Českej televízie. Koncom roku 2019 Nina Rosa vydala svoj debutový album Discover, na ktorom kapela plní svoj záväzok hudobnej pestrosti, čo sa týka žánrov, nástrojového obsadenia aj reči textov. Kritici opäť počúvali, a tak Discover získal tri nominácie v kategóriách „Album roka“, „Singel roka“, „Debut roka“ v Rádiohlavách a titul „Album roka“ a „Najlepšia akustická kapela“ v českých Tais Award 2021. Po dvoch rokoch obmedzení sa kapela s radosťou naplno vracia na koncertné pódia s nabitým programom koncertovania v Čechách a na Slovensku. Viac informácií a vstupenky na banskastiavnica.sk/kultura. Vstupné: 10€, Štiavnica plus: 5€

Emil Horváth

vo výnimočnom predstavení Otec

4. decembra čaká Banskú Štiavnicu menší divadelný sviatok.

Do nášho mesta zavíta výnimočné predstavenie Otec, ktorého obsadenie je mimoriadne kvalitné, pričom v ňom nechýbajú ani viacerí minulí či súčasní herci národného divadla. Dielo F. Zoller vzniklo pre divadelné dosky, avšak globálne ho preslávilo aj filmové spracovanie, za ktoré dostal Anthony Hopkins ocenenie Oscar. Aj preto bolo iste pre slovenské spracovanie podstatné kvalitné obsadenie, a to jednak hlavnej postavy, ale aj ďalších, ktoré v predstavení hrajú dôležitú úlohu. Voľba legendy slovenského herectva Emila Horvátha (ako aj Petry Vajdovej, Petra Brajerčíka, Alexandra Bárta, Dominiky Žiaranovej a Heleny Krajčiovej) sa ukázala ako správna a Otec má obrovský úspech po celom Slovensku. Sme mimoriadne šťastní, že ho môžeme uviesť aj v Banskej Štiavnici.

A čo nás teda čaká?

Pútavý, miestami až detektívny príbeh jedného muža, ktorý žije spolu so svojou dcérou finálnu etapu svojho života. Do nej mu fatálnym spôsobom zasahuje jeho choroba, ktorá však spôsobuje častokrát smiešne, až groteskné situácie. Otec odmieta pomoc od svojej dcéry, avšak snaží sa pochopiť meniace sa okolnosti, pričom začína pochybovať o svojich blízkych a dokonca aj o vnímaní vlastnej reality. Smiešno-smutné rozprávanie o rodinných vzťahoch ľudí, ktorí čelia otázke zodpovednosti pri starostlivosti o rodiča v etape života, ktorej sa málokto z nás môže vyhnúť. Fenomenálny herecký výkon Emila Horvátha a Petry Vajdovej v hlavných úlohách. Lístky zakúpíte na banskastiavnica.sk/kultura, v Informačnom centre na Radničnom námestí, v sieťach Ticketportal a Ticketlive. Tešíme sa na stretnutie s vami!

R. Marko

Tento rok bude mentorom jedného z vyvolených. Tvrdí drel, aby dokázal naplno využiť svoj šarm, vedomosti a zručnosti a doviest svojho vyvoleného k víťazstvu. Lenže šťastena mu nepraje. Jeho vyvolenou je dievčina z chudobného dvanásteho obvodu, tej najväčšej spodiny v celom Paneme. V aréne to bude súboj na života a na smrť. Mimo arény sa v Coriolanovi však prebúdzajú city... a tak sa musí rozhodnúť, či bude dodržiavať pravidlá, aj keď mu jeho pud sebazáchovy radí niečo úplne iné. Boj o prežitie nakoniec odhalí, kto je nevinný vtáča a kto je had, čakajúci na svoju príležitosť zaútočiť.

Piatok 17.11. o 18.30 h
Nedeľa 19.11. o 18.30 h

Umenie ješťa milovať

Dráma, 134 min., MP:15+, vstupné: 6€. Píše sa rok 1885. V rozľahlom dome v údolí rieky Loiry sa začína ďalší deň a kuchárka Eugénia (Juliette Binoche) od skorého rána pobehuje po kuchyni. Výsledkom jej jedinečného talentu a lásky k vareniu sú neuveriteľne chutné jedlá. Už 20 rokov pracuje pre slávneho gurmána Dodina (Benoît Magimel). Spoločne hľadajú a nachádzajú nové, neotrepané recepty, objavujú chute a zdieľajú lásku ku gastronómii. Za tie roky sa medzi nimi vytvorilo silné puto, ktoré je prevoňané úprimnou láskou.

Štvrtok 23.11. o 18.30 h

Napoleon

Dráma, 158 min., MP:15+, vstupné: 6€. Epická akčná dráma približuje vzostup a pád legendárneho francúzskeho cisára Napoleona Bonaparteho (oscarový Joaquin Phoenix). Jeden z najjužnávanejších režisérov sveta Ridley Scott (Gladiátor, Marťan) vo filme zachytáva Bonaparteho neúnavnú cestu k moci, sleduje náruživý a dynamický vzťah s jeho životnou láskou Jozefínou a mapuje jeho vizionárske vojenské a politické taktiky na pozadí úchvatných veľkovýpravých bojových scén.

Slovenské ľadové kráľovstvo

Oznamujeme rodičom a deťom, že predstavenie Slovenské ľadové kráľovstvo, plné piesní v podaní originálnych dabingových hercov bolo pre chorobu **presunutú na 15.11. 2023 o 17.00 h**. Zakúpené lístky ostávajú v platnosti a, samozrejme, dokúpiť si ich môžu tí návštevníci, ktorí prvý termín prehliadli.

OKŠaMK

Výhercovia

Súťaž

V októbri- mesiaci úcty k starším sme pre Vás opäť pripravili zaujímavú súťaž o atraktívne vecné ceny. Stačilo v 2 súťažných kolách správne odpovedať na 4 súťažné otázky a zaradili sme Vás do zberovania.

Správne odpovede: 1b, 2c, 3b, 4a.

Zo správnych odpovedí sme vyžrebovali týchto šťastných výhercov:

1. O. Rákayová, **2.** H. Turcerová, **3.** I. Moravčíková, **4.** V. Balážová, **5.** E. Šimková, **6.** A. Kopálová, **7.** S. Budinská, **8.** O. Moravčíková, **9.** D. Mihalovičová, **10.** A. Plevová, **11.** M. Durbáková, **12.** M. Lacková, **13.** A. Sýkorová, **14.** A. Zigmundová, **15.** L. Balážová, **16.** P. Koleďa, **17.** M. Čaklošová, **18.** A. Petková, **19.** A. Babiaková, **20.** rod. Dobrovičová, **21.** E. Uhrinčatová, **22.** rod. Patakyová.

Výhercom srdečne blahoželáme! Vecné ceny si môžete vyzdvihnúť v redakcii ŠN.

Vaša red. ŠN

Oznam

Informačné centrum mesta Banská Štiavnica oznamuje, že lístky na kultúrne podujatia a koncerty sú v predaji a môžete si ich zakúpiť na Námestí sv. Trojice 1.

Otvorené: po-ne: 8.00 – 16.00 h

Kontakt: 045/6949653,

ic@banskastiavnica.sk

IC BŠ

Tichá spomienka

Cez bránu ticha do spomienok, vošla mi moja myseľ.

Pomalý kráčam a čas plynie.

Otváram roky smútkom v srdci.

Na mramor píšem odkazy.

Počujem v dlaniach šepot lístia,

čo nechtiac spadlo z oblohy.

Navôkol ticho smutne dýcha,

len tlkot srdca počuť v ňom.

Slza na ruži zastonala.

Lupienok spadol do vázy.

Studený mramor teplom sviečky

rozbiť sa na črepiny.

A ticho stoná slzou rosy.

Len vietor spieva smutný žal.

Plamienky noci ubolené

zažali ticho navôkol.

Tak postoj človek,

nad spomienkou

čo ešte v tebe zostala...

Alica Gajanová

Láskavé srdce nestarne

V úvode koncertu Láskavé srdce nestarne, ktorý v novembri zorganizovala ZUŠ v Banskej Štiavnici, sa prítomným prihovorila pani riaditeľka Mgr. Irena Chovanová týmito slovami: „Krásni mladí ľudia sú hračkou prírody, ale krásni starí ľudia sú umelecké diela.“ (Johann Wolfgang von Goethe)

Október je už niekoľko rokov venovaný starším ľuďom. Práve počas týchto dní tak akosi viac myslíme na naše mamy, otcov, babky, dedkov, na vekom staršie tety a ujov.

Milí starí rodičia! V živote ste toho už mnoho zažili, prežili, prekonalí, precítili. Ale i vytvorili, dokázali, vychovali, dozreli a odovzdali. Dovoľte mi vysloviť dve priania.

Prvé je smerované Vám - naši starkí, starké. Buďte nám dlho zdraví, vyčutnávajte si život a každý nový deň s vďačnosťou v srdci. Tešte sa z daru života, v ktorom môžeme spolu hrať a spievať, počúvať, obdivovať, tvoriť a všetko dobré zo srdca odovzdávať. Druhé prianie je smerované na nás - Vaše deti, na Vás, milé vnučky, vnuci. Buďme my tými dobrými poslucháčmi, trpezlivými pomocníkmi a vďačnými dedičmi všetkého bohatstva našich starých rodičov. Trávte, milé

deti, veľa času s Vašimi starkými. Sú studnicou múdrosti, ktoré im dal život sám. Sú vo svojej láskavosti a životnej múdrosti krásni. A krásni starí ľudia, ako Goethe vyjadril, sú umelecké diela. Tak aj tento náš dnešný koncert, milí starí rodičia, nech je vyjadrením našej úcty voči Vám, Vaším obetám, voči Vašej vnútornej kráse.

Nasledoval pestrý program, v ktorom zazneli ľudové piesne Vychodí slniečko, ale málo hreje, Kačička divoká /Zborík/ Jako si môj milý /Izabela Baarová/, Kysuca, Kysuca /Jancko Chovanec/, Páslo dievča pávy /Marínka Barvirčáková/ či už dvojhlasne v podaní Zboríku, alebo jednohlasne zaspievané šikovnými só-

listami. Inštrumentalisti gitaristi /Michal Magda, Matej František Debnár/, flautistky /Matilda Repáňová, Karolína Filkorová, Jasmine Lužicová/, akordeonisti /Michal Pecník, Richard Lupták/ a klaviristi /Pavol Vančo, Matúš Krnáč, Matúš Černák/ prispeli milými kratšími i náročnejšími skladbičkami. Speváci pridalí umelé piesne ako Je koniec leta /Bianka Vasilová/, Babička, nauč ma charleston /Izabela Baarová/ ako aj „výchovný“ Balón Mira Jaroša so sólom Klárky Ujlakyovej. Cesta do rozprávky Hanky Kminiakovej, či pieseň Povedz mi otec súrodencov Davida a Hanky Knížekcovcov pohladili dušu. Záverečný hit skupiny Elán Kaskadér bol zas poctou vynikajúcemu skladateľovi a interpretovi, nedávno zosnulému Vašovi Patejdlovi. Za sprievodné slovo patrí vďaka sympatickému žiakovi LDO Borisovi Volčkov, za fotografie pánovi Martinovi Jánošíkovi a za darčeky pre starkých – komiňárov pre šťastie žiakom VO a pani zástupkyňi Miroslave Knezovičovej. Anglické príslovie hovorí „Láska nepozná starobu a srdce nepozná vrásky“. Náš koncert „Láskavé srdce nestarne“ bol vyjadrením našej vďaky za všetko dobré a hodnotné, ktoré od Vás, milí starí rodičia, denne dostávame.

Za ZUŠ

Irena Chovanová

Stretnutie s jubilantmi

Október je mesiacom úcty k starším, a preto v tomto jesennom čase oveľa viac myslíme na našich seniorov a špeciálne, ak oslavujú životné jubileum.

SZTP pravidelne organizuje stretnutia s jubilantmi, sú to nezabudnuteľné milé stretnutia pre všetkých.

Sme veľmi radi, že medzi nás zavítali aj vzácní hostia, pán europoslanc Robert Hajšel, podpredseda VÚC BBSK a poslanec v B. Štiavnici, Mikuláš Pál a viceprimátor B. Štiavnice, Peter Ernek. Vždy nás potešia ich vrúčne slová, povzbudenia do ďalších rokov života. Nielen, že povzbudia, ale aj celú akciu finančne podporili a zabezpečili v krásnych priestoroch pizzerie Sv. Barborka, kde jubilantom pripravili chutné pohostenie.

Jubilanti na posedení v reštaurácii Sv. Barborka FOTO ARCHÍV SZTP BŠ

Jubilantom želáme pri tejto príležitosti všetko najlepšie, hlavne veľa zdravia, ktoré je tým najvzácnejším darom. Zároveň vyslovujeme veľké poďakovanie našim hosťom, dobrodincom a výboru SZTP, ktorí toto stretnutie organizujú. Bez ich pomoci a nasadenia by to nebolo možné.

Prajem vám všetko, čo môžeme priať.

Nech máte svoju lásku komu dať.

Nech vás má niekto veľmi rád.

Rozum, ktorý v núdzi poradí.

Ruku, ktorá v žiali pohladí.

Priateľa, ktorý vás nikdy nezradí.

Vďaka a veľa zdravia všetkým!

Výbor SZTP

Registrácie na lesnú sezónu 2024 sú otvorené

Registračné brány na sezónu 2024 sú otvorené pre všetkých lesných bežcov!

Od 24.10. sa tak môžete registrovať na všetky preteky Behaj lesmi a aj Běhej lesy v sezóne 2024. Na čo sa teda môžeme v novej sezóne tešiť?

Po veľmi úspešnej sezóne 2023 si na tú nasledujúcu organizátori pripravili ďalšiu novú lokalitu, a to Behaj lesmi Slovenský raj. V roku 2024 majú organizátori prichystané ekologické prvky, samozrejmosťou je aj charitatívny beh a podpora tým, ktorí to najviac potrebujú a ďalšie aktivity, ktorými sú už Behaj lesmi známe.

Lesné dobrodružstvo začne na konci apríla a skončí v posledný augustový deň

Pre štart sezóny je už typický historický **jarný Devín**, ktorým lesná svorka prebehne už **27.4.** a pokochá sa tak výhľadmi z Devínskej Kobyly a na sútok Moravy a Dunaja. **11.5.** čaká na pretekárov romantická zastávka - **Topoľčianky**. Tu si vyskúšajú, aké je to pribehnúť do cieľa cez zámocký areál a po ceste si budú vychutnávať vôňu hrozna.

Jún so sebou prinesie nielen závan leta, ale aj novú lokalitu - **Slovenský raj**, na bežcov bude čakať už **8.6.** Bude to skutočný lesný zážitok, pretože práve Slovenský raj je z 90% čistý les s tými najkrajšími výhľadmi.

Zaregistruj sa aj ty! A behaj Štiavnickými vrchmi FOTO ARCHÍV AUTORA

V júni ostaneme na východe a z raja sa vydáme do Tatier. Dáme si spolu majestátnu **Bachledovu dolinu**. Neľahké podmienky, pravý horský vzduch aj cesta na štart lanovkou. To všetko si pretekári vychutnajú už **29.6.**

Druhá polovica sezóny začne v pravej slovenskej divočine. **13.7.** sa môžete tešiť na **Veľkú Fatru** v celej svojej kráse! Z divočiny naša cesta povedie do rozprávky. Preteky si dáme pomedzi maľované rozprávkové domčeky v **Čičmanoch**, a to už **17.8.**

Poslednou zastávkou na lesnej mape sú už tradične **Štiavnické vrchy**. Vydáme sa po stopách ťažby striebra lemovaných výhľadmi na Kalváriu. **31.8.** tak ukončíme sezónu 2024.

Či už si skúsený pretekár alebo bežec nováčik, na pretekoch Be-

haj lesmi si určite nájdeš svoju trasu. Ako aj v minulých rokoch, Behaj lesmi prináša kratšiu cca 10-13 km trasu a dlhšiu 20-22 km trasu. Samozrejmosťou bude aj 3 - 5 km charitatívna trasa a Detské preteky Dr. Max, ktoré budú súčasťou všetkých šiestich zastávok.

Registruj sa ešte dnes online na behajlesmi.sk

Českí bratia štartujú sezónu Běhej lesy

Vravíš, že je ti to málo? Pozri sa k susedom. České Běhej lesy tento rok ponúkajú 8 pretekov a prichádzajú s novou lokalitou - Železnou Rudou. Medzi stálice sa zaradili napríklad aj skupinové preteky na Vysočine alebo obľúbený Karlštejn. Tak neváhaj a registruj sa na behejlesy.cz

Radka Ivančová,
Junior PR Manager

Futbal

Posledný zápas skončil deľbou bodov

V. liga, skup. JUH, 13. kolo

FK Sitno BŠ – OFK Slovenská Ľupča 1:1. Gól: Jacko. Posledný zápas jesennej časti odohrali muži na umelej trávě v Žiari nad Hronom proti OFK Slovenská Ľupča. Gól Patrika Jacka v 85. minúte rozhodol o deľbe bodov pre oba tímy, keďže zápas skončil výsledkom 1:1. Vďaka dobrým výsledkom počas celej jesennej časti bude naše FK Sitno BŠ zimovať na popredných priečkach tabuľky. Ďakujeme fanúšikom za podporu, uvidíme sa na trávnikoch v jarnej časti. Sitno, do toho!

Bod z Poltára

V. liga, skup. JUH, 12. kolo

TJ Sklotatran Poltár – FK Sitno BŠ 2:2. Góly: Hudák 2. V 12.-tom kole V. ligy zaznela píšťalka rozhodcu za stavu 2:2, a tak naši muži vezú z Poltára remízový bod. Za Sitno skóroval v oboch prípadoch Dany Hudák.

Výherná radosť U9

Naše talenty z U9 22.10. odohrali súťažný dvojzápas Miniliga U9 ObFZ ZH. V jednom zápase zaznamenali remízu a v 2. zápase výhru. Do série výhier sa pridáva U11. Gratulujeme!

Bavíme sa futbalom!

FK Sitno BŠ

Vyhodnotenie

plaveckej sezóny

V novozrekonštruovanej plavárni v Žiari nad Hronom sme 4. 11. zavŕšili 5. záverečné kolo Banskobystrického pohára, kde si najlepší plavci z PK BŠ odnášali za celoročné vynaložené úsilie v bazéne poháre. Prvýkrát sa konal na záver aj vyraďovací pretek 6-tich najlepších plavcov na 50m VS, kde sme mali aj zastúpenie našich plavcov a opäť stáli na stupňoch víťazov. Veľká gratulácia!

PK BŠ

Stolný tenis

Po ročnej prestávke začali aj stolnotenisové súťaže.

Naše družstvo ŠKST Banská Štiavnica pôsobí v 4. lige Banskobystrického kraja. Po dvoch prehrách so silnými súpermi sme v 3.kole cestovali do Sielnice, kde sme sa stretli s domácim TJ Sokol Sielnica „B“. Po výbornom kolektívnom výkone sme zdolali súpera 11:7. V 4. kole sme doma privítali hráčov zo ŠKST Lučenec „A“ a vo vyrovnanom zápase sme napokon uhrali pre nás možno trochu smolnú remízu 9:9. Najbližší domáci zápas odohráme **17.11.2023 o 17.30 h** ako vždy v telocvični ZŠ pri plavárni. V prípa-

Družstvo ŠKST B. Štiavnica so súpermi FOTO ARCHÍV ŠKST BŠ

de záujmu nás pridte podporiť!

PodĎakovanie:

ŠKST ďakuje Mestu Banská Štiavnica za poskytnutie finančnej dotácie

z rozpočtu mesta. Ďalej ďakujeme Katolíckej spojenej škole za vytvorenie výborných podmienok.

ŠKST BŠ

**Ošetrovanie
a rez stromov**

Arboristika

Rez živých plotov, výsadba stromov, výrub stromov, štiepkovanie a odvoz drevnej hmoty

☎ 0904 842 323 🌐 www.citytrees.sk

L.N.Trade Pod Sitnom
registrovaný sociálny podnik

ponúka:

- ▶ stavebnú činnosť
- ▶ murárske práce

☎ 0911 772 771

**AUTODOPRAVA
TOPKY**
AUTODOPRAVA BANSKÁ
ŠTIAVNICA, CELÁ SR A EÚ

- ŠTAHOVANIE
- VYPRAŤAVANIE
- PREPRAVA TOVARU
- DOVOZ TOVARU/NÁBYTKU
- DOVOZ STAVEBNÉHO MATERIÁLU
- DOVOZ DREVA, PELIET
- PREPRAVA OSÔB

☎ 0918 219 893
✉ autodopravatopky@gmail.com

PRIESTOR

Chystáte

svadbu alebo*oslavu?*Ponúkame exkluzívne priestory
v **BANSKEJ ŠTIAVNICI** s kapacitou 70 ľudí
s možnosťou rozšírenia o svadobný stan.

Priestor s tanečným parketom a vlastnou kuchyňou.

Info 0902 903 290

Zabezpečuje sociálny podnik v meste Banská Štiavnica

**ROZVOZ
OBEDOV > 7€ menu**Objednávky do 9:00
a informácie

☎ 0949 00 59 59

Sociálna – Senior
prepravná služba Banská Štiavnica
Pre seniorov a návštevníkov
nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.
Pre ZŤP na invalidnom vozíku
0948 460 700
Pracovná doba:
pondelok – piatok 6.30 – 17.00

Nenechajte si zhrdzaviť vaše auto!
Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je
poškodený krúziou od pospy?
Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)
Vyčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla
Opravy a údržby motorových vozidiel.
Opravy skorodovaných častí zvaráním a
protikoróznym nástrekom - (gumoasfalt).
Zvámočnicka výroba i z nerez
Servisné a údržbárske práce
po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035Potraviny
pod hriбомdonášková
služba**DONÁŠKA
AŽ K VAŠIM
DVERÁM**

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

**OCEŇME
DOBROVOLNÍKOV
NÁŠHO MESTA**Nominujte jednotlivcov alebo
skupiny, ktoré menia naše
mesto k lepšiemu*"DOBROVOLNÍCI
NIE SÚ PLATENÍ,
NIE PRETO, ŽE SÚ
BEZCENNÍ, ALE
PRETO, ŽE SÚ NA
NEZAPLATENIE."*UZÁVIERKA NOMINÁCIÍ: 15. NOVEMBRA 2023
NOMINÁCIE POSIEJTE NA:
KAMILA.GALLOVA@BANSKASTIAVNICA.SKInzerujte aj vy
v Štiavnických
novinách1 slovo 0,50€
1cm² 0,70€**AKCIA****na 3 opakovania
plošnej inzercie
25% zľava**

9 771337 802001

27

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Dvojtyždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý druhý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 9:00
 ■ **redaktor:** Mgr. Michal Kríž ■ **redakčná rada:** Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Nikolajová, Mgr. Martin Ma-
 charik, Mgr. Lukáš Pellegrini, JUDr. Gejza Volf ■ **jazyková úprava:** Katarína Kissová ■ **sadzba a dizajn:** Mgr. Má-
 ria Sisková ■ **adresa redakcie:** Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry, športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofska 1, Banská Štiavnica,
 tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP 27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP
 do dňa 6.4.1994 ■ **vydavateľ:** Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24 Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ **evidenčné číslo:** EV 4429/11
 ■ ISSN 1337-8023 ■ **tlač:** Nikara, Krupina ■ **redakcia si vyhradzuje právo redakčného krátenia a úpravy rukopisov!** Nevyžiadané rukopisy a fotografie
 redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho pís-
 omného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín